

Rikke Simonsen Ellingsen

Innvandring og politisk integrering i Europa

Har land med mer inkluderende innvandringspolicyer høyere politisk deltakelse blant innvandrere relativt til innfødte?

Masteroppgave i Statsvitenskap

Veileder: Henning Finseraas

Juni 2022

NTNU

Norwegian University of
Science and Technology

Rikke Simonsen Ellingsen

Innvandring og politisk integrering i Europa

Har land med mer inkluderende innvandringspolicies høyere politisk deltakelse blant innvandrere relativt til innfødte?

Masteroppgave i Statsvitenskap
Veileder: Henning Finseraas
Juni 2022

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap
Institutt for sosiologi og statsvitenskap

Kunnskap for en bedre verden

Sammendrag

Politisk deltakelse er et grunnleggende demokratisk prinsipp. Andelen innvandrere i Europa har økt betraktelig de siste tiår, og tidligere forskning viser at innvandrere deltar mindre politisk relativt til innfødte. Å identifisere hva som er effektiv integreringspolitikk er en av de største utfordringene destinasjonsland står overfor, og det vil være viktig å heve den politiske deltakelsen blant innvandrere for å opprettholde et fungerende demokrati. Man kan dele integreringspolitikk inn i to hovedkategorier; integrering basert på multikulturalisme (å legge til rette for ulike kulturer) og integrering basert på assimilering (innvandrere skal adoptere den nye kulturen og gi slipp på sine gamle tradisjoner). Hensikten med denne oppgaven er å undersøke om land som fører integreringspolitikk basert på multikulturalisme har høyere politisk deltakelse blant innvandrere kontra integrering basert på assimilering. Derav forskningsspørsmålet; *Har land med mer inkluderende innvandringspolicyer høyere politisk deltakelse blant innvandrere relativt til innfødte?* Det blir benyttet et kvantitativt forskningsdesign med flernivåmodeller for å besvare problemstillingen, med data fra European Social Survey (ESS) og Migrant Integration Policy Index (Mipex). Resultatene indikerer at innvandrere er en for heterogen gruppe til at inkluderende innvandrings-policyer har en effekt på den politiske deltakelsen. Inkluderende innvandringspolicyer ser derimot ut til å ha en effekt blant innvandrere som identifiserer seg som en minoritet.

Abstract

Political participation is a fundamental democratic principle. The proportion of immigrants in Europe has increased considerably in recent years, and previous research shows that immigrants participate less politically relative to natives. Identifying what constitutes an effective integration policy is one of the biggest challenges facing destination countries, and it will be important to raise the political participation of immigrants in order to maintain a functioning democracy. One can divide integration policy into two main categories; integration based on multiculturalism (acknowledging different cultures in the integration process) and integration based on assimilation (immigrants should adopt the culture of the majority and let go of their old traditions). The purpose of this thesis is to investigate whether countries that pursue integration policies based on multiculturalism have higher political participation among immigrants versus integration based on assimilation. Hence the research question; *Do countries with more inclusive immigration policies have higher political participation among immigrants relative to natives?* A quantitative research design with multi-level models is used to answer the problem, with data from the European Social Survey (ESS) and the Migrant Integration Policy Index (Mipex). The results indicate that immigrants are too heterogeneous of a group for inclusive immigration policies to have an effect on political participation. Inclusive immigration policies, on the other hand, seem to have an effect among immigrants who identify as a minority.

Forord

Mange års utdanning er over, og jeg legger nå bak meg fire minnerike år i Trondheim. Studietiden har vært like fin som den har vært lærerik og utfordrende. Det å skrive masteroppgave faller under de to sistnevnte.

Først og fremst vil jeg takke min veileder Henning Finseraas. Takk for gode og grundige tilbakemeldinger og forslag gjennom hele prosessen. Både på tema og metode.

Takk til lesesalgjengen for at dere er så fine, dere har gjort selv de tøffeste og kjedeligste dagene på lesesalen overkommelig. En spesiell takk til Kari-Anne som alltid stiller opp med gode råd og oppløftende ord. Ikke minst vil jeg takke «kjernen» Stine og Marie, som har bekreftet at studietiden skaper venner for livet.

Til slutt vil jeg takke familien min for den betingelsesløse støtten gjennom hele utdanningsløpet mitt. Jeg siterer mammas favoritt råd «En elefant kan spises så lenge du deler den i mindre biter». Det viste seg å stemme gitt!

Over og ut!

Rikke Simonsen Ellingsen

03.06.2022

Innhold

1.0 Introduksjon	11
2.0 Politisk deltakelse og demokratisk representativitet	13
2.1 Hva påvirker politisk deltakelse?	14
2.3 Hva kan myndighetene gjøre for å heve den politiske deltakelsen blant innvandrere?.....	18
2.3.3 Tilgang til statsborgerskap og stemmerett.....	20
2.3.4 Rettigheter på arbeidsmarkedet	22
2.3.5 Språk og kultur.....	23
2.3.6 Anti-diskriminering.....	24
3.0 Tidligere forskning	26
4.0 Data og metode.....	29
4.1 Datamaterialet og utvalg av land.....	29
4.2 Flernivåanalyse.....	31
4.3 Avhengig variabel: Politisk deltakelse	32
4.4 Uavhengig variabler: Mipex score og innvandrer.....	33
4.4.1 Utfordringer knyttet til indekser	34
4.5 Andre uavhengige variabler og kontrollvariabler	35
4.5.1 Relevante variabler på landnivå.....	35
4.5.2 Relevante variabler på individnivå	36
5.0 Resultater og Analyse	39
6.0 Diskusjon	50
6.1 Styrker og svakheter.....	53
7.0 Konklusjon.....	54
Referanser	56
Vedlegg.....	59
Vedlegg 1: Faktoranalyse og «scree plot» av avhengig variabel	60
Vedlegg 2: Mipex- score i de utvalgte landene	61
Vedlegg 3: Marginsplot av Mipex score og minoritet	62

Figurer

2.1.1 Figur 1: Typologi av politisk deltakelse.....	14
2.3.1 Figur 2: Logikk bak assimilering	19
2.3.2 Figur 3: Logikk bak multikulturalisme	20
4.1.1 Figur 4: Indeks over valgdemokrati	31

Tabeller

4.5.1 Tabell 1: Deskriptiv statistikk	38
5.1 Tabell 2: Nullmodell.....	39
5.2 Tabell 3: Flernivåanalyse av Mipex score og innvandrere.....	40
5.3 Tabell 4: Innvandrere byttet ut med minoriteter.....	43
5.4 Tabell 5: Andregenerasjons-innvandrere.....	45
5.5 Tabell 6: Tilleggsanalyse for botid	48

1.0 Introduksjon

I mange land har andelen innvandrere økt betraktelig de siste tiår (Harder et al., 2018, s. 11483). Ifølge World Migration Report 2022, utgjorde internasjonale innvandrere 3,6 % av verdens befolkning i 2020, det vil si 281 millioner mennesker (*World Migration Report 2022*, 2021, s. 3). Den største andelen av innvandrere befinner seg i Europa og utgjør 30,9% av den internasjonale migrasjonen, etterfulgt av Asia (30,5%) og Nord-Amerika (20,9%) (*World Migration Report 2022*, 2021, s. 24). Med innvandring følger konsekvenser, både gode og mindre gode konsekvenser. På lang sikt vil innvandring og mangfold sannsynligvis ha viktige kulturelle, økonomiske, finanspolitiske og utviklingsmessige fordeler. Det kan bidra til å opprettholde bærekraften til europeiske velferdsstater. Kortsiktig sett kan innvandring og etnisk mangfold redusere sosial solidaritet og sosial kapital (Putnam, 2007, s. 137). Det er også lavere sysselsetting blant flyktninger og asylsøkere, noe som legger press på offentlige instanser (Brell et al., 2020, s. 105). Det kan frembringe mer konkurranse på arbeidsmarkedet og negative holdninger til innvandrere (Platt et al., 2021, s. 2). Negative holdninger til innvandrere kan ofte medføre diskriminering mot etniske minoriteter, noe som igjen kan resultere i at innvandrere kommer dårligere ut av arbeidsmarkedet, på grunn av få ansettelser eller segregering til lavere betalte sektorer (Platt et al., 2021, s. 2). Disse spørsmålene har skapt omfattende debatter om hvordan myndighetene skal håndtere den økende andelen innvandrere i verden.

Å identifisere hva som er effektiv integreringspolitikk er en av de største utfordringene destinasjonsland står overfor. Omfanget av disse utfordringene fremhever viktigheten av kunnskapsbasert forskning på feltet. Hensikten med denne oppgaven er dermed å undersøke hvilken integreringspolitikk som fører til best integrering. Hvis en skal måle effektiviteten av integrering er det viktig å først ha en forståelse for hva som definerer en suksessfull integrering. Harder et al., (2018) definerer integrering som; "the degree to which immigrants have the knowledge and capacity to build a successful and fulfilling life in the host society" (Harder et al., 2018, s. 11484). Definisjonen understreker viktigheten med kunnskap og kapasitet. Kunnskap innebærer blant annet å kunne snakke det nasjonale språket flytende, navigere seg gjennom arbeidsmarkedet, det politiske systemet og de sosiale institusjonene. Kapasitet handler om de mentale, sosiale og økonomiske ressursene innvandrere har til å investere i fremtiden sin. Kunnskap og kapasitet vil sammen gi muligheten til å realisere innvandrere sitt potensial, og til å oppnå deres mål i livet i vertslandet (Harder et al., 2018, s. 11484). Det er verdt å påpeke at Harder et.al., (2018) sin indikator på suksessfull integrering stammer fra et perspektiv om at innvandrere ikke behøver å adoptere kulturelle praksiser i vertslandet. Definisjonen er dermed basert på kunnskap og kapasitet hos innvandrere alene, ikke sammenlignet med majoritetsbefolkningen i landet. En slik definisjon på suksessfull integrering indikerer at land som praktiserer integreringspolitikk basert på multikulturalistiske verdier heller enn integreringspolitikk basert på assimilering, vil være fordelaktig.

Denne oppgaven fokuserer på den politiske dimensjonen av integrering. Bakgrunnen for dette er at politisk integrering er viktig for å opprettholde grunnleggende demokratiske prinsipper og representativitet. Dette forklares nærmere i neste kapittel. Min forståelse av politisk integrering bygger på de samme prinsippene som Harder et al., (2018) bruker for å definere sosial integrering. For å måle politisk integrering undersøkes innvandreres

politiske atferd, mer spesifikt politisk deltakelse. Oppgaven har til hensikt å besvare følgende problemstilling: *Har land med mer inkluderende innvandrings-policyer høyere politisk deltakelse blant innvandrere relativt til innfødte?*

Problemstillingen undersøkes med flernivåanalyse som metode, som gjør det mulig å analysere hierarkisk strukturerte data. Ved å benytte data fra European Social Survey (ESS), har jeg tilgang til variabler basert på undersøkelser som måler holdninger, verdier og atferdsmønstre hos diverse populasjoner i overkant av 30 nasjoner, noe som gjør det mulig å studere forskjeller mellom land. Inkludert innvandreres politiske deltakelse. ESS kombineres med Migrant Integration Policy Index (Mipex), som måler hvor inkluderende policyer for å integrere innvandrere er. Indeksen er et velegnet verktøy for å evaluere og sammenligne hva myndighetene gjør for å promotere integreringen av innvandrere i alle de foretatte landene.

Dataene tyder på at land med mer inkluderende innvandringspolicyer har høyere politisk deltakelse generelt i befolkningen, men at forskjellen mellom innvandrere og innfødte ikke varierer signifikant med policy-variabelen. Analysen viser dog at innvandrere generelt deltar mindre i politikken relativt til innfødte. Det er forsøkt å bytte ut innvandrere med kun minoriteter, som til en viss grad kan skille flyktninger med innvandrere som migrerer frivillig for å skape et bedre liv. Her viser resultatene en signifikant interaksjonseffekt mellom policy-variabelen og minoriteter på den politiske deltakelsen, noe som kan skyldes flere faktorer som blir nærmere diskutert i diskusjonsdelen av oppgaven. Det kan tyde på at innvandrere er en for heterogen gruppe til at policy-variabelen har en sterk nok interaksjonseffekt på den politiske deltakelsen sammenlignet med effekten for minoriteter. Det er også gjennomført en analyse blant barn av innvandrere (andregenerasjons-innvandrere) med en logistisk regresjon med valgdeltakelse som avhengig variabel, der resultatene tyder på at barn av innvandrere deltar mindre i valg relativt til innfødte, men at forskjellen ikke har en interaksjonseffekt med policy-variabelen. Variablene på landnivå synes å forklare mye av variasjonene mellom land, selv om det meste av variasjonen i politisk deltakelse befinner seg på individnivå.

Oppgaven struktureres på følgende måte: I første kapittel gjennomgås relevant teori, som tar for seg viktigheten av politisk deltakelse og representativitet, hvilke faktorer som påvirker politisk deltakelse og hva myndighetene kan gjøre for å heve den politiske deltakelsen blant innvandrere (basert på perspektivet for assimilering og multikulturalisme). Deretter diskuteres tidligere forskning på feltet, og på bakgrunn av dette utvikles hypotesene som skal testes. I neste blir oppgavens metode og operasjonalisering av data og variabler tatt for seg. Her forklares hvorfor flernivåmodeller er en egnet analysemetode for oppgavens problemstilling samt utfordringer knyttet til bruk av policy-indekser. Så vil resultatene fra analysen presenteres og tolkes i neste kapittel. Resultatene vil bli diskutert nærmere i siste kapittel etterfulgt av en konklusjon.

2.0 Politisk deltakelse og demokratisk representativitet

Liberale demokratier er basert på formelle individuelle politiske rettigheter og frihet, i samsvar med politisk representasjon gjennom deltakelse i sivilsamfunnsorganisasjoner og politiske partier (Ekman & Amn, 2012, s. 289). Partiene og organisasjonene representerer forskjellige segmenter av samfunnet og artikulere interessene til de forskjellige gruppene. Politisk rettferdighet og utbredt politisk deltakelse er begge grunnleggende demokratiske idealer. Ulikhet i politisk deltakelse kan bety en potensiell ulik påvirkning i det representative demokratiet (Lijphart, 1997, s. 1). Denne ulikheten i representativiteten er systematisk i favør av de mer privilegerte borgerne (Lijphart, 1997, s. 1). Lijphart (1997, s. 2) beskriver fenomenet som et demokratisk dilemma; i et demokrati har alle like rettigheter, men ulik bruk av disse rettighetene gir ulik representasjon og mulig ulik politisk innflytelse. De fleste studier om politisk deltakelse, finner en sterk korrelasjon mellom sosioøkonomisk status og deltakelse, spesielt utdanning, inntekt og alder er viktige faktorer (Lutz & Marsh, 2007, s. 540). Det politiske systemet vil i en viss grad være mer lydhøre for ønskene og kravene til de som deltar i politikken, det indikerer at innbyggere med høyere sosioøkonomisk status vil ha en sterkere stemme i demokratiet (Lutz & Marsh, 2007, s. 540).

Sveits, som praktiserer en form for direkte demokrati, er et godt eksempel på et vestlig demokrati med lav valgdeltakelse. En nyere studie viser at borgere med utdanning på universitetsnivå (utdanning kan fungere som en indikator på høy sosioøkonomisk status) har 11% høyere valgdeltakelse enn gjennomsnittet, mens borgere med grunnleggende utdanningsnivå har en valgdeltakelse på 16% lavere enn gjennomsnittet (Linder & Mueller, 2021, s. 143). Linder og Mueller (2021, s. 144) konkluderer med at spesielt når deltakelsen er lav; «..the choir of Swiss direct democracy sings in upper or middle class tones» (Linder & Mueller, 2021, s. 144). I land med høyere valgdeltakelse er korrelasjonen mellom sosioøkonomisk status og deltakelse svakere (Lijphart, 1997, s. 3). Med bakgrunn i at innvandrere utgjør en økende andel av Europas befolkning, forventes det at gapet i politisk deltakelse mellom innvandrere og innfødte kan påvirke politikkkutformingene fremover (De Rooij, 2012, s. 457). Forskning viser at innvandrere deltar mindre i politikken relativt til majoritetsbefolkningen, og denne forskjellen mellom innvandrere og majoriteten er særlig problematisk siden innvandrere i de fleste land også har lavere inntekts og utdanningsnivå (De Rooij, 2012, s. 457). Med andre ord, i lys av Lijphart's (1997) demokratiske dilemma, vil det være viktig å heve den politiske deltakelsen blant innvandrere for å opprettholde representativiteten i demokratiet. I neste avsnitt er det tatt for seg flere grunner til at innvandrere deltar mindre politisk enn majoritetsbefolkningen og hva som generelt påvirker politisk deltakelse.

2.1 Hva påvirker politisk deltakelse?

Politisk deltakelse kan defineres som: frivillige aktiviteter av vanlige mennesker rettet mot å direkte eller indirekte påvirke politiske resultater på ulike nivåer av det politiske systemet (De Rooij, 2012, s. 456). Politisk deltakelse kategoriseres ofte inn i forskjellige dimensjoner eller typologier, som for eksempel; konvensjonell og ukonvensjonell, eller høy- og lavkostnads aktiviteter (Se figur 1)(De Rooij, 2012, s. 456). Konvensjonelle politiske aktiviteter er først og fremst forbundet med rollen en har som borger. Det inkluderer blant annet stemmegivning, stille til valg eller kontakt med valgte tjenestemenn (Hunger, 2018, s. 281). Ukonvensjonelle politiske aktiviteter kan være handlinger i form av protester, signering av underskriftskampanjer og andre typer aktivisme, inkludert illegale aktiviteter som vold, hærverk og terrorisme (Hunger, 2018, s. 281). Noen former for politisk deltakelse krever mer tid, energi og kunnskap enn andre. En kategoriserer dermed ofte ulike handlinger som høy- eller lavkostnadsaktiviteter (De Rooij, 2012, s. 457). Handlinger som stemmegivning og signering av underskriftskampanjer er for eksempel mindre kostbart enn å kontakte politikere eller demonstrere. Denne studien inkluderer både konvensjonelle og ukonvensjonelle politiske aktiviteter, ekskludert illegale aktiviteter (dette gjennomgås nærmere i metodekapittelet).

2.1.1 Figur 1: Typologi av politisk deltakelse

	Konvensjonell	Ukonvensjonell
Lavkostnad	Stemme ved nasjonalt valg Båret eller vist et kampanjemerke	Boikotting Signere underskriftskampanjer
Høykostnad	Jobbet i et politisk parti/organisasjon Kontakte politiske tjenestemenn	Protester

Figur 1 Typologi av politisk deltakelse

Ved å studere innvandreres politiske deltakelse, kan det fortelle oss mye om motivasjonene til å engasjere seg i politikken. Innvandrere er født og sosialisert i et land med en annen politisk kontekst enn det landet de migrerer til, med andre ord er det lite sannsynlighet for at innvandrere raskt adopterer like mønstre for politisk deltakelse som sine nye medborgere (De Rooij, 2012, s. 457). Flertallet av forskere som har studert politisk deltakelse tverrnasjonalt, hevder at distinksjonene i figur 1 er allmenngyldige. Med andre ord, en kan forstå politisk deltakelse gjennom de samme typologiene uavhengig av hvilket land det er snakk om (De Rooij, 2012, s. 457). Forskning hevder også at de samme sosioøkonomiske skillene finnes på tvers av land. Hvis det er tilfellet,

vil en kunne forstå innvandreres politiske deltakelse ved hjelp av de samme forklaringsvariablene som man bruker for å forstå majoritetsbefolkningens politiske deltakelse. Derimot kommer mange innvandrere fra opprinnelsesland som har vært relativt mindre studert når det gjelder politisk deltakelse og hvilke mønstre som forklarer politisk deltakelse (De Rooij, 2012, s. 457). Det kan dermed forventes andre forklaringsvariabler for politisk deltakelse blant innvandrerbefolkningen. Rooji (2012, s. 457) foreslår tre mulige måter en kan forklare disse forskjellene på:

1. De samme faktorene kan forklare hvorfor både innvandrere og majoriteten velger noen handlinger overfor andre, men at innvandrere har forskjellige nivåer av disse faktorene som resulterer i et mindre tydelig mønster i politisk deltakelse;
2. Noen av forklaringsvariablene er mer viktige enn andre til å forklare mønstrene for politisk deltakelse blant innvandrere kontra majoritetsbefolkningen;
3. Faktorer som er unike for innvandrere forklarer forskjellene mellom innvandrere og majoritetsbefolkningen (De Rooij, 2012, s. 457)

Hva er så de generelle faktorene som påvirker politisk deltakelse? Man kan forstå politisk deltakelse som en form for samfunnsdeltakelse (Kosic, 2007, s. 4). Det er flere teoretiske perspektiver som forsøker å forklare hvilke faktorer som bestemmer hvorfor mennesker engasjerer seg i samfunnet. En av de mest anerkjente perspektivene i litteraturen, er å forstå borgeres politiske deltakelse gjennom tre aspekter: *ressurser, rekruttering og motivasjon* (Kosic, 2007, s. 4).

Ressurser kan forstås som grunnleggende midler som øker individets kapasitet til å handle. For eksempel utdanning, penger, tid og kunnskap om samfunnet, vil gjøre det lettere å delta, og dermed mer sannsynlig (Kosic, 2007, s. 4). Ressursaspektet reflekterer en oppfatning om at ulikhet mellom individene og individuelle ressurser, i stor grad kan forklare forskjeller i den politiske integrasjonen (Tronstad & Rogstad, 2015, s. 19). En rekke studier hevder at utdanning er den mest konsistente predikatoren for deltakelse i sivilsamfunnet (Kosic, 2007, s. 4). Det er flere mulige forklaringer på denne korrelasjonen, som for eksempel at personer med høyere utdanning har bedre kommunikasjons- og organiseringsferdigheter som legger til rette for deltakelse. Det innebærer å klare og snakke og skrive bra, eller å organisere seg og ta del i møter (Kosic, 2007, s. 4). Utdanning øker også bevisstheten om samfunnsproblemer, og bygger selvtillit (Kosic, 2007, s. 4). Ressurser baserer seg med andre ord på en rekke sosioøkonomiske faktorer, slik som utdanning og inntekt.

In the OECD, 27% of immigrants are educated to low levels and 11% to very low levels, compared with 26% and 7% of the native-born. The immigrant population is even less well educated in Europe: one-third are low-educated EU-wide, rising to 39% among non-EU migrants, compared with 23% of the native-born (OECD & Union, 2018).

Dette indikerer at en relativt stor andel innvandrere kommer til vertslandet med lav eller ingen utdanning, de har statistisk sett lavere sysselsetting og er overrepresentert i

lavinntektsgrupper. Det kan være med på å forklare lavere valgdeltakelse. Politikk som positivt kan påvirke disse variablene hos innvandrere vil derfor heve valgdeltakelsen.

Den andre faktoren, rekruttering, som kan forstås som et rekrutteringsnettverk eller sosiale nettverk, viser en indikasjon på sosial kapital som kan fungere som en pådriver for samfunnsdeltakelse (Kosic, 2007, s. 4). Rekrutteringsfaktoren er spesielt viktig når det kommer til mobilisering av nye medlemmer. Studier har vist at personer involverer seg fordi de blir bedt om det (de blir mobilisert av noen), og sjansen for å bli spurt øker jo større sosialt nettverk du har (Kosic, 2007, s. 4). Studier har også vist at jo større grad av fellesskap det er innenfor en etnisk gruppe, jo flere individuelle medlemmer av denne gruppen deltar politisk (Tillie, 2004, s. 531). Det ble målt ved å undersøke nettverkene mellom etniske organisasjoner. Jo mer de etniske organisasjonene var horisontalt knyttet til hverandre, jo større etnisk fellesskap i sin helhet (Tillie, 2004, s. 531). Tillie (2004, s. 531) tolket disse nettverkene som en refleksjon på grad av sosial kapital på *gruppe* nivå, som kan forstås som ressurser innebygd i strukturen til det organisatoriske nettverket til et fellesskap. Det kan sees på som en slags kollektiv makt som kan bidra til gjennomslagskraft og innflytelse.

Den siste faktoren i modellen er motivasjon. Det er flere teorier som forsøker å forklare motivasjon, som for eksempel klassiske beslutningstakingsmodeller som spillteori og «rational choice theory» (Kosic, 2007, s. 4). Disse teoriene illustrerer det såkalte stemmeparadokset; siden sannsynligheten for at din stemme eller deltakelse vil påvirke utfallet av valget (eller demonstrasjonen eller det politiske møtet) er minimal, så er det ofte rasjonelt å bli hjemme istedenfor å delta. Likevel ser vi at veldig mange deltar i valg, teoriene viser derfor at de fleste velgerne må ha andre motiver enn snever egeninteresse for å delta.

På bakgrunn av dette vil det være gunstig å ta i betraktning noen psykologiske perspektiver, for å i større grad forstå motivasjonsfaktoren. Det psykologiske perspektivet fokuserer på variabler for personlighet, gruppeinteresser og verdier som viktige pådrivere for motivasjon (Kosic, 2007, s. 5). Det må nevnes at dette teorikapitlet tar for seg psykologiske perspektiver som kan være spesielt relevante for minoritetsbefolkningen og oppgavens problemstilling. Et eksempel på psykologiske motiver for deltakelse kan forstås gjennom Maslow's (1970) «Behovshierarki». Nederst på hierarkiet finner en fysiologiske behov (fysisk sikkerhet) som for eksempel: sikkerhet fra vold og aggresjoner eller kriminalitet. Så snart disse behovene er oppnådd, kan en begynne å bekymre seg for andre mål i livet som for eksempel: sosial aksept, en følelse av å høre til, engasjere seg for anerkjennelse, egenverdi, og til slutt også selvrealisering (maksimere sitt fulle potensial, og bli det man vil og er kapabel til å bli) (Kosic, 2007, s. 5). Det indikerer at personer som ikke får dekket de fysiologiske behovene, har mindre sannsynlighet for å engasjere seg politisk.

Opplevd diskriminering kan også påvirke politisk deltakelse. Innvandrere er spesielt utsatt for diskriminering og hatkriminalitet, noe som kan bidra til å forklare hvorfor innvandrere deltar mindre politisk. Oskooi (2020) finner at opplevd institusjonell diskriminering¹ kan fungere som en motivasjon til å engasjere seg for å oppnå endring, men at opplevd samfunnsmessig diskriminering (diskriminering mellom personer) kan redusere sannsynligheten å delta i valg (Oskooi, 2020, s. 872). Oskooi (2020) sin

¹ Med institusjonell diskriminering menes diskriminering i forbindelse med migrasjon eller fra andre statlig ansatte, politi og domstoler, universiteter eller på arbeidsmarkedet (Oskooi, 2020).

forklaring på dette er at samfunnsmessig diskriminering ofte virker negativt på den mentale helsen til den som opplever diskriminering. Det kan føre til økt forekomst av blant annet depresjon og lav selvfølelse, og følelser av tristhet og depresjon kan gjøre at oppmerksomheten rettes innad hos individet og reduserer dermed oppmerksomheten mot eksterne signaler. Under disse omstendighetene kan det sees på som mindre verdifullt å bruke tid og energi på den politiske arena. Nylig forskning har vist at depresjon hemmer politisk deltakelse (Oskooii, 2020, s. 872).

Motivasjon til å delta i samfunnet kan også forklares gjennom en rekke funksjonelle egenskaper som en person ønsker å oppnå. Denne funksjonelle modellen tar utgangspunkt i et sett av seks motiver: 1. karriereforbedring, 2. lære nye ferdigheter, 3. sosiale interaksjoner, 4. flykte fra negative følelser, 5. selvforbedring, og 6. utrykke prososiale verdier (Kosic, 2007, s. 6). Spesielt som innvandrere kan det være av ekstra stor interesse å delta i samfunnet, for å utvikle egenskaper til å tilpasse seg det nye samfunnet. I tillegg til dette, kan noen grunner til å delta komme fra et sosialt press, for å komme overens med andre og skape større sosiale nettverk (Kosic, 2007, s. 6). Det handler ikke nødvendigvis bare om hvilken *type* motivasjon som påvirker samfunnsdeltakelse, også nivået av motivasjon spiller en rolle (Kosic, 2007, s. 6). Dette kjenner vi igjen fra Rooji's (2012) forklaringer på hvorfor en kan finne forskjeller mellom innvandrere og majoriteten og politisk deltakelse. Som en kan se, er det flere perspektiver på faktorer som påvirker samfunnsdeltakelse og politisk deltakelse, som i en viss grad utfyller hverandre.

Tidligere forskning viser at innvandrere generelt deltar mindre i valg relativt til majoritetsbefolkningen (Tronstad & Rogstad, 2015). Noe som kan påvirke innvandreres politiske inaktivitet, er for eksempel politisk sosialisering, språkbarrierer og nivået av kunnskap om det politiske systemet i vertslandet. Den politiske aktiviteten og deltakelsen kan også avhenge av de økonomiske interessene hos den som innvandrer, arbeidsinnvandrere for eksempel, har ofte kortsiktige økonomiske mål, noe som kan føre til politisk inaktivitet (Hunger, 2018, s. 281). De har ikke nødvendigvis planer om å bosette seg permanent, og da har man heller ikke motivasjon til å delta, men er mer opptatt av hva som skjer i hjemlandet. Det må nevnes at det også er forskjell på innvandrere og flyktninger når det kommer til motivasjon og utgangspunkt til å integrere politisk. En flyktning kan defineres som «any person forced to flee his or her country because of persecution, war or violence» (d'Haenens & Joris, 2019, s. 8). Flyktninger har større sannsynlighet for å trenge fysisk og psykisk helsehjelp, særlig flyktninger som har hatt en lang og utmattende reise til vertslandet (WHO, 2022). De kan være utsatt for alt fra sykdommer og skader til stress. De kan sitte med traumatiske opplevelser fra flukten og krigen i hjemlandet, noe som kan resultere i dårlig mental helse i form av angst, depresjoner og håpløshet (bare for å nevne noen) (WHO, 2022).

Hypotesen om politisk inaktivitet blant innvandrere har lenge vært dominerende blant forskere. Hypotesen innebærer at innvandrere opptrer passivt, og er preget av politisk likegyldighet og apati (Ortensi & Riniolo, 2020, s. 135). En rekke forskere hevder at denne passiviteten er en konsekvens av mangelen på formelle politiske rettigheter i vertslandet (Ortensi & Riniolo, 2020, s. 135). Slike formelle rettigheter er likevel ikke det eneste nødvendige for å aktivisere innvandrere på den politiske arena. Som nevnt innebærer politisk deltakelse også mindre formelle former for deltakelse som er tilgjengelig for innvandrere (Ortensi & Riniolo, 2020, s. 135). Tidligere forskning viser i tillegg at innvandrere deltar mindre i valg selv om de har rettighetene til å stemme i valg (Ruedin, 2018, s. 243). Andre forskere mener at den politiske passiviteten er et resultat

av deres mangel på politisk og demokratisk kultur, på grunn av den politiske historien fra opprinnelseslandet, som enten var autoritær eller nylig har demokratisert (Baubock, 2006, s. 86). Å være politisk passiv trenger ikke indikere lav interesse i politikk. Passivitet kan i noen tilfeller være en form for motstand eller forsvar, når mulighetene for politisk deltakelse er svært begrenset og kontrollert (Baubock, 2006, s. 86). På bakgrunn av dette er det flere forklaringsvariabler som er viktige for å forklare hvorfor folk deltar politisk. Hva kan myndighetene gjøre for å positivt påvirke innvandreres politiske deltakelse?

2.3 Hva kan myndighetene gjøre for å heve den politiske deltakelsen blant innvandrere?

Over de tre siste tiår, har spørsmål om innvandring og integrering vært sentralt på den politiske dagsordenen i de fleste europeiske land (Lutz, 2017, s. 1). Politikere, så vel som forskere, er uenige om hvordan integreringspolicyer² bør være utformet for å oppnå best mulig integrering. Policyer på integrering er ment til å styrke det sosiale samholdet og ytelsen til innvandrerbefolkningen (Lutz, 2017, s. 1). Policy design og effektiviteten av disse policyene er svært varierende fra land til land, men denne debatten er fra et bredere perspektiv delt i to ulike tilnærminger: Assimilering og multikulturalisme. Assimilering vil oppnå sosialt samhold ved at innvandrere adopterer karakteristikkene til majoriteten, mens multikulturalisme vil oppnå inkludering ved å legge til rette for kulturelle forskjeller (Lutz, 2017, s. 10). De to ideelle typene av integreringspolitikk kan karakteriseres etter hvor liberale eller restriktive de er i å tilegne innvandrere formelle rettigheter³. Assimilering legger en høy terskel på tilegnelsen av rettigheter, mens multikulturalisme har en lav terskel. Ved å legge en høy terskel vil det tvinge innvandrere til å bli en del av samfunnet, mens en lav terskel vil i større grad kunne hjelpe innvandrere til å bli i stand til å integrere (Lutz, 2017, s. 10). Det er med andre ord ulik bruk av pisk og gulrot i en integreringssammenheng.

Målet med integrering er vanligvis å oppnå like muligheter for innvandrere i samfunnet (Lutz, 2017, s. 3). Det er viktig å påpeke at forestillingen om integrering ofte blir brukt som en normativ idé, som ikke nødvendigvis fungerer som et empirisk konsept (Lutz, 2017, s. 3). Teorier om assimilering har vært en forløper i denne debatten, og forstår integrering som en lineær prosess der innvandrere skal bli mer og mer lik majoritetsbefolkningen (se fig. 2). Ut ifra det perspektivet blir innvandrere sett på som individer som mangler kvaliteter og kunnskap, og er dermed ment til å lære hvordan livet skal leves i vertslandet. Det innebærer blant annet at innvandrere skal adoptere den nye kulturen og se bort ifra sine egne tradisjoner, slik at samfunnet som mottar innvandrere skal forbli relativt uforandret (Lutz, 2017, s. 3). Dette er et perspektiv som har fått

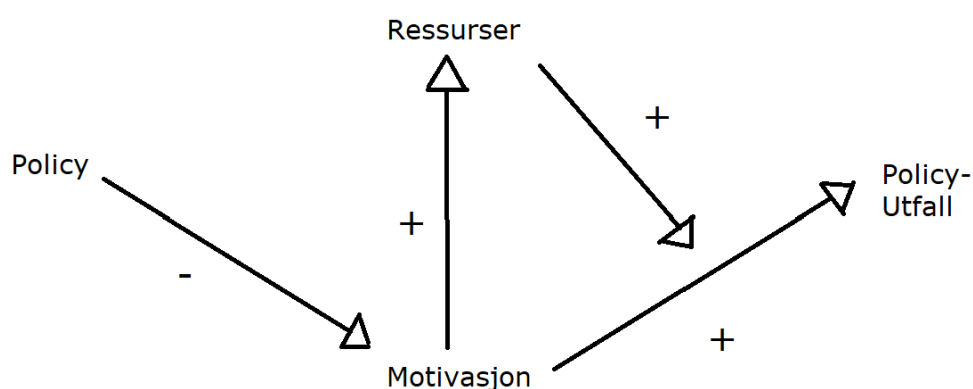
² Det engelske lånordet *Policy* blir i denne oppgaven brukt som et begrep som fokuserer på innholdet i politiske beslutninger. Begrepet kan også vise til offentlig politikk i tillegg til mer generelle retningslinjer og prinsipper for å oppnå et bestemt politisk mål.

³ Integreringspolitikk basert på multikulturalisme omtales ofte som liberalt, det kan derimot diskuteres hvor liberalt multikulturalisme er: I klassisk liberal teori så forstår man mennesker som et selvstendige, uavhengige individer, mens multikulturalismen forstår mennesket som del av en mer eller mindre fast, kulturelt bestemt gruppe og beskytter kultur.

kritikk for å være etnosentrisk og ensidig, noe som skaper en illusjon om et homogent samfunn og som ignorerer strukturelle ulikheter. Fra den franske liberale tradisjonen, er assimilering basert på behovet for å respektere felles juridiske verdier og prinsipper som angår alle, for å fremme et sammenfattet og inkluderende samfunn (Rodríguez-García, 2010, s. 243). Incentivene til assimileringspolicyer er ment til å skape motivasjon for innvandrere, som ellers ville holdt seg til sin etniske gruppe, til å skaffe seg de nødvendige språklige og kulturelle egenskapene for å integrere (Lutz, 2017, s. 11). De høye ambisjonene er forventet å bidra positivt til innvandreres kapabiliteter, med andre ord, er innvandrere interessert nok til å integrere, vil mulighetene følge (Lutz, 2017, s. 11). Ved et assimilering-perspektiv vil det å gi rettighetene raskt gjøre at innvandrere mister incentivene til å ville integrere, siden fordelene som er assosiert med de formelle rettighetene ikke trenger å «kjempes» for.

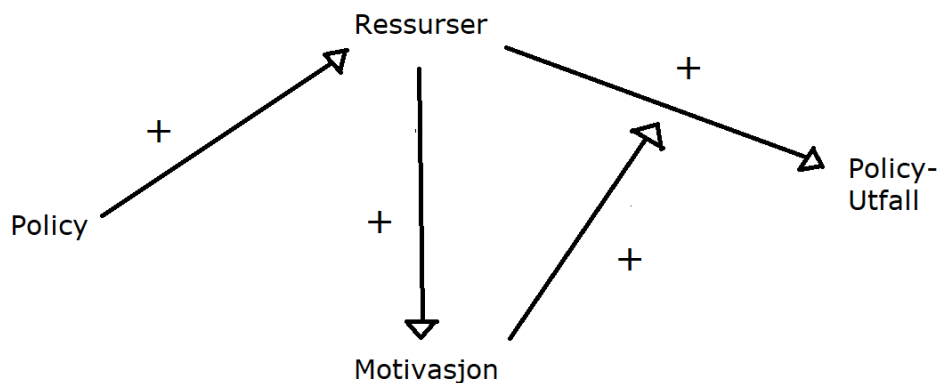
Modellen for multikulturalisme (se fig.3), også kalt den pluralistiske modellen for integrering, finner man eksempler på i land som Nederland og Canada, og er basert på å beskytte kulturelle forskjeller (Rodríguez-García, 2010, s. 244). Ved dette perspektivet vil ansvaret ligge mer hos vertslandet, som er ment til å gi mulighetene til at innvandrere skal kunne delta i samfunnet på likt grunnlag som majoriteten (Lutz, 2017, s. 12). Tanken bak inkluderende innvandrings-policyer er at rettighetene skal gis tidlig for å gi innvandrere ressurser og tilgang til institusjoner, som skal øke sannsynligheten til å skape lik deltakelse i samfunnet. I motsetning til assimilering så skal mer kapabiliteter bidra til innvandreres motivasjon til å integrere (Lutz, 2017, s. 12). «If immigrants are able to participate as equals, their perception of opportunities is given a boost and instil immigrants a belief that they can thrive in the receiving society” (Lutz, 2017, s. 12). Kort sagt kan man si at assimilering skal gi ambisjoner om å integrere, mens multikulturalisme skal gi kapabilitetene til å integrere. Hvilke konkrete policy-arenaer kan påvirke den politiske deltakelsen?

2.3.1 Figur 2: Logikk bak assimilering

Figur 2 Basert på Lutz (2017) Logikk bak assimilering.

2.3.2 Figur 3: Logikk bak multikulturalisme

Figur 3 Basert på Lutz (2017) Logikk bak multikulturalisme.

2.3.3 Tilgang til statsborgerskap og stemmerett

Statsborgerskap er et gammelt konsept som har gjennomgått mange endringer. Tilbake til den Romerske republikk og det Atenske demokrati var betydningen av statsborgerskap en status av et medlemskap i et selvstyrende politisk samfunn (Baubock, 2006, s. 15). I perioder med fravær av folkestyre, har konseptet ofte blitt redusert til en formell juridisk status knyttet til visse privilegier eller plikter gitt av politiske myndigheter (Baubock, 2006, s. 15). Nyere statlige diskurser om statsborgerskap har også en tendens til å understreke egenskaper som selvhjulpenhet og enkeltpersoners ansvar til å bidra til det bredere samfunnet, mer enn bare deltakelse på den politiske arena (Baubock, 2006, s. 15). I konteksten av innvandring, markerer statsborgerskap forskjellen mellom medlemmer av nasjonalstaten og utenforstående.

Tradisjonelle perspektiver karakteriserer ofte statsborgerskapslover som enten liberal og inklusiv, eller illiberal og begrensende (Vink & Bauböck, 2013, s. 627). I analyser som undersøker om stater har inklusive eller begrensende statsborgerskapslover, består referansepopulasjonen ofte av langtidsboende innvandrere og andre- eller senere generasjoner født av innvandrere (Vink & Bauböck, 2013, s. 627). Av den grunn blir *begrensende* statsborgerskapslover de lovene som skaper hindringer og vanskeligheter i tilegnelsen av statsborgerskap hos denne referansepopulasjonen. *Inkluderende* statsborgerskapslover kjennetegnes ofte ved korte oppholds-krav for naturalisering, muligheten til å ha dobbelt statsborgerskap og *jus soli* rettigheter (der statsborgerskap blir gitt til enhver som er født inne territoriet til den aktuelle stat) (Vink & Bauböck, 2013, s. 627).

Hunger (2018) har undersøkt påvirkningen statsborgerskap har på politisk deltakelse, og omtaler statsborgerskap som; det fulle juridiske og formelle medlemskapet, som inkluderer rettigheter og plikter (Hunger, 2018, s. 282). Enkelte forfattere hevder at tilhørighet og deltakelse er to sentrale deler av statsborgerskap, og kan forsterke

hverandre (Hunger, 2018, s. 282). Det er foreslått flere mekanismer som forbinder statsborgerskap og politisk deltakelse. Tilegnelsen av statsborgerskap kan gi et slags psykologisk løft til å politisk engasjere seg, på grunn av en forsterket følelse av tilhørighet. Det kan også fremme tilbøyeligheten til å støtte samfunnsengasjement ment for det «felles beste» (Hunger, 2018, s. 282). Naturalisering kan også fungere som en politisk handling i seg selv ved å øke følelsen av tilhørighet (Hunger, 2018, s. 282). Naturalisering gir innvandrere tilgang til mer ressurser, som for eksempel full tilgang til utdanning og arbeidsmarkedet, slik at innvandrere kan bygge en fremtid. Resurser er som nevnt en viktig faktor for politisk deltakelse. Tilegnelsen av statsborgerskap kan fungere som en katalysator for politisk integrering (Hunger, 2018, s. 282). Spesielt for innvandrere som kommer fra ikke-demokratiske land, kan naturalisering gi kunnskap om det nye samfunnet i form av en forståelse på at politisk deltakelse ikke blir undertrykt, og er en vanlig del av det å være statsborger (Hunger, 2018, s. 283).

Hunger (2018) hevder at inklusive statsborgerskap policyer i et land også kan heve den politiske deltakelsen blant innvandrere som *ikke* har tilegnet statsborgerskap og de formelle rettighetene det innebærer. Hun forklarer at ulike regimer på statsborgerskap kan forme innvandreres oppfattelse av medlemskapet i et samfunn (Hunger, 2018, s. 284). Det vil si at inklusive regimer kan skape en positiv politisk kultur som kan gi en selvoppfattelse av at en er medlem i samfunnet uten de formelle rettighetene (Hunger, 2018, s. 284). Dette indikerer igjen at psykologiske perspektiver er viktige i forklaringen av politisk deltakelse. Statsborgerskap gir automatisk rett til å stemme i valg, men noen land har lover som gjør at man kan delta i lokale valg før man blir statsborger.

“In most countries, foreign citizens are not enfranchised or regularly informed, consulted or involved in local civil society and public life” (Mipex, 2020). De fleste demokratiske stater gir ikke nasjonal stemmerett til innvandrere eller flyktninger med oppholdstillatelse uten statsborgerskap, de er en såkalt «disenfranchised» (rettighetsløs) gruppe i samfunnet (Vernby, 2013, s. 15). Denne gruppen av samfunnet er forventet å vokse på grunn av en mer globalisert verden. Likevel er det mange land som holder tilbake. New Zealand er det eneste landet som gir innvandrere med oppholdstillatelse muligheten til å stemme ved nasjonalt valg, mens flere andre land har i den seneste tiden gitt muligheten til å stemme bare ved lokalvalg. (Vernby, 2013, s. 15). Stemmerett ved lokalvalg er imidlertid ofte begrenset, f.eks. kan en være nødt til å oppholde seg i landet i minst 5 år (Mipex, 2020). Det er med andre ord en økende andel av samfunnet som ikke har en innflytelse på politikken som angår dem mest. Som nevnt tidligere, policyer vil ikke reflektere interessene til dem som er ekskludert fra den politiske prosessen (Vernby, 2013, s. 15). Kan mer inkluderende politikk, når det gjelder stemmerett på lokalnivå, forbedre situasjonen for denne gruppen?

En kan tenke seg til at disse rettighetene i det minste kan føre til høyere politisk deltakelse blant innvandrere, fordi det gir muligheten til å delta på flere konvensjonelle politiske aktiviteter. I 1975 fikk innvandrere med oppholdstillatelse på 3 år, retten til å stemme ved lokale valg. Vernby (2013) gjennomførte en studie der han undersøkte hvilke konsekvenser denne reformen hadde på offentlig politikk. Det viste seg at reformen betydelig økte investeringer i utdanning og sosiale/familie tjenester (Vernby, 2013, s. 27). Det indikerer at innvandreres interesser i større grad blir gjenspeilet i den offentlige politikken. Å gi lokal stemmerett til innvandrere betyr også at politikerne må gi en innsats for å søke stemmer hos denne gruppen, som igjen kan heve nivået på politisk kunnskap og motivasjon hos innvandrere (Ferwerda et al., 2020, s. 2). Mer inkluderende stemmerettigheter kan også øke tilliten til myndighetene og skape en følelse av

tilhørighet, som igjen kan øke motivasjonen til å engasjere seg politisk (Ferwerda et al., 2020, s. 2).

Mipex (2020) understreker også viktigheten med statlig støtte til innvandrersorganisasjoner og tilstedeværelsen av velfungerende rådgivende instanser. Hvorvidt innvandrere kan lene seg på slike organisasjoner varierer mye fra land til land.

Most bodies are not strong or independent enough to create meaningful opportunities for immigrants to affect policy change. They tend to be weak, government-led, sometimes government-appointed, and too poorly funded to engage migrants and represent their diverse interests (Mipex, 2020).

Politisk mobilisering kan være en utfordring når det kommer til innvandrere og politisk deltakelse. Enkelte forfattere hevder at innvandrersorganisasjoner kan kompensere for fravær av politiske rettigheter, og dermed potensielt åpne flere dører for både formell og uformell politisk deltakelse (Schiller et al., 2020, s. 2043). Integrering gjennom assimilering (som gir mindre kollektive rettigheter) er forventet å hemme integrering av innvandrersorganisasjoner på det politiske plan. Dermed er det også forventet at stater gir mindre finansiell støtte til organisasjonene relativt til stater som praktiserer integrering gjennom multikulturalisme (Eggert & Pilati, 2014, s. 861). Eggert og Pilati (2014) hevder at stater som har åpne mulighetsstrukturer gjennom finansiering av innvandrersorganisasjoner, kombinert med inkluderende policyer for statsborgerskap, vil øke motivasjonen til politisk deltakelse blant innvandrere. Dette på grunn av ressursene og legitimeringen som følger med (Eggert & Pilati, 2014, s. 861). Det er nevnt tidligere i oppgaven at nettverk er viktig for den politiske deltakelsen, nettverk er også viktig for kollektiv handling (Eggert & Pilati, 2014, s. 879). Sentrale posisjoner i nettverk viser seg å ha en positiv effekt på politisk deltakelse, da det er lettere tilgang til informasjon og ressurser fra andre aktører (Eggert & Pilati, 2014, s. 865). Organisatoriske nettverk er også essensielt for tilgang til ressurser som er nødvendige for politisk motivasjon og de kollektive handlingene til organisasjoner (Eggert & Pilati, 2014, s. 860).

2.3.4 Rettigheter på arbeidsmarkedet

Myndighetene kan velge å praktisere begrensede eller mer inkluderende policyer når det gjelder innvandreres tilgang til arbeidsmarkedet. Hvordan kan lik tilgang på rettigheter i arbeidslivet heve den politiske deltakelsen blant innvandrere? Integrering i arbeidsmarkedet er et av de viktigste stegene for sosioøkonomisk integrering. Som nevnt tidligere er høy sosioøkonomisk status sterkt korrelert med politisk deltakelse. Gitt at politikken lykkes i å heve innvandreres sosioøkonomiske status, vil gode vilkår og rettigheter på arbeidsmarkedet dermed bidra til å utvikle kapasiteten til å delta i samfunnet (Brell et al., 2020, s. 96). Ulike aktiviteter knyttet til arbeidslivet, som for eksempel det å organisere møter, holde presentasjoner og skrive rapporter, er egenskaper som direkte kan overføres til en politisk setting. Arbeidsplassen er også en arena for å utvikle lederferdigheter og formidlingsevne (Nancy et al., 2001, s. 214).

Inkluderende policyer for innvandreres rettigheter på arbeidsmarkedet kan bidra til mer rettferdighet til innvandrere som jobber, ved å gi muligheten til å sikre seg trygge og

stabile jobber i samme grad som innfødte (Mipex, 2022). Under velfungerende inkluderende innvandrings-policyer vil innvandrere ha mer sannsynlighet for å forbedre det nye språket, tilegne seg mer profesjonelle ferdigheter og anvende det effektivt for å sikre seg bedre jobber på arbeidsmarkedet. Slike policyer kan også påvirke holdninger til offentligheten, ved at innvandrere blir fremstilt som en økonomisk ressurs istedenfor en konkurranse eller trussel (Mipex, 2022). Mer positive holdninger til innvandring vil også kunne ha ringvirkninger ved at innvandrere føler på en sterkere tilhørighet til sitt nye hjemland og potensielt mindre diskriminering i arbeidslivet og andre deler av samfunnet. Samtidig kan det bli mer konkurranse om de jobbene nyankomne flyktninger kan gjøre, så hvis det er press i arbeidsmarkedet kan det føre til konflikter.

Hvorvidt policyene som omhandler rettigheter i arbeidslivet er inkluderende eller ikke, kan kjennetegnes på flere måter. Har innvandrere rask eller umiddelbar tilgang til arbeidsmarkedet? Kan de jobbe i offentlig sektor? Har de mulighet til å være selvstendig næringsdrivende? I hvor stor grad legger myndighetene til rette for utdanning og språktrening? Blir deres akademiske kvalifikasjoner fra hjemlandet anerkjent? Policyene kan også omhandle rettigheter ved å være arbeidsledig, eksempelvis om innvandrere tilbys sosial sikkerhet og økonomisk støtte på lik linje som innfødte?

Det er spørsmål policyindikatorene til Mipex tar for seg og som brukes for å måle grad av inkluderende innvandringspolicyer i analysen (dette blir diskutert nærmere i neste kapittel av oppgaven).

2.3.5 Språk og kultur

“the ties to one’s culture are normally too strong to give up” (Rawls, sitert i Kymlicka, 1995, s. 87). Som nevnt tidligere, innebærer ideen om assimilering at innvandrere skal adoptere den nye kulturen og gi slipp på gamle tradisjoner. Det finnes flere grunner til at dette kan være vanskelig i praksis. Kymlicka (1995) tar utgangspunkt i et liberalt perspektiv når det gjelder minoriteters rettigheter. Han anvender begrepet samfunns-kultur som defineres på følgende måte:

..*Societal* culture – that is, a culture which provides its members with meaningful ways of life across the full range of human activities, including social, educational, religious, recreational, and economic life, encompassing both public and private spheres. These cultures tend to be territorially concentrated, and based on a shared language (Kymlicka, 1995, s. 76).

Definisjonen indikerer at kultur ikke bare handler om felles verdier, men også like institusjoner og praksiser i samfunnet. Det vil si at innvandrere som migrerer til et nytt land, vil ta med seg felles språk og verdier, og etterlate seg de institusjonelle praksisene som ga meningsfulle måter å leve livet sitt på i deres hjemland (Kymlicka, 1995, s. 77). Å adoptere en ny kultur kan være utfordrende for noen, siden kultur har en viktig rolle i personers identitet. Å være medlem av en kultur påvirker hvordan andre mennesker oppfatter og responderer til oss, kulturell identitet kan dermed fungere som et anker for individets identitet og skape en følelse av tilhørighet (Kymlicka, 1995, s. 89). Enkelte forfattere hevder at når en institusjon viser kunnskap om en kultur på en forståelig og

meningsfull måte, skaper det en slags transparens som gjør det lettere å delta på den offentlige arena (Kymlicka, 1995, s. 90).

Språk er en sentral del av kultur og tilhørighet, men språkbarrierer kan også bidra til politisk inaktivitet. Det indikerer at land som i større grad forsøker å assimilere innvandrere, eksempelvis ved å innføre ulike språkkrav, vil ha mindre problemer med politisk inaktivitet på grunn av språkbarrierer, men slike policyer kan også bidra til å ødelegge båndene til deres opphav dersom man ikke kan forstå sitt gamle hjemland like godt. Kymlicka (1995) hevder at policyer som oppfordrer innvandrere til å beholde morsmålet, i større grad vil motiveres til å lære seg det nye språket, fordi det skaper en følelse av inkludering (Kymlicka, 1995, s. 97). Med det utgangspunktet vil multikulturelle policyer bidra til å minske språkbarrierer, og samtidig skape en følelse av inkludering og aksept ved at man ikke trenger å gi slipp på gamle tradisjoner. Det kan dermed potensielt heve den politiske deltakelsen blant innvandrere, ved å redusere språkbarrierer. Tospråklighet kan også være en viktig ressurs for samfunnet, da økonomi og arbeidsliv globaliseres (Kymlicka, 1995, s. 97).

2.3.6 Anti-diskriminering

Integrering er en toveis prosess, innvandrere må tilpasse seg samfunnet og samfunnet må tilpasse seg innvandrere. Anti-diskriminerings policyer er en måte samfunnet kan imøtekomme innvandrere på for å beskytte deres fysiske sikkerhet og rettigheter. Samfunnet kan også bidra til å redusere fordommer ved å være bevisste på hvordan innvandrere og minoriteter blir fremstilt i f.eks. media, skolebøker og offentlige dokumenter (Kymlicka, 1995, s. 96). For eksempel befinner det seg en underliggende fordom når det gjelder holdninger til tospråklighet; hvis en utvider vokabularet fra engelsk til et fremmedspråk, blir det sett på som høyere sosioøkonomisk status, relativt til hvis en vedlikeholder et fremmedspråk i et engelskspråklig land, som blir forbundet med illojalitet og fattigdom (Kymlicka, 1995, s. 97).

Ziller og Helbling (2019) skiller mellom to forskjellige effekter av antidiskriminerings-policyer og undersøker hvordan det kan påvirke tilliten til politiske myndigheter og demokratiske prinsipper. Individuer som opplever diskriminering vil sannsynligvis bli direkte påvirket av innholdet i policyene, og innvandrere har i gjennomsnitt høyere risiko for å bli diskriminert (Ziller & Helbling, 2019, s. 1029). De skiller mellom *materielle interesser* og *tolkningseffekter* («interpretive effects»). Antidiskriminerings-policyer kan være direkte knyttet til materielle behov og bekymringer. Spesielt når det gjelder sysselsetting. Blir en diskriminert på arbeidsmarkedet eller på arbeidsplassen, kan det påvirke karrieremuligheter, inntekt og motivasjonen til å arbeide. Materielle interesser kan også innebære diskriminering i boligmarkedet og i sosiale tjenester (Ziller & Helbling, 2019, s. 1029). Med andre ord, kan dette påvirke politisk deltakelse i den grad at det påvirker ressursfaktoren for deltakelse, som har blitt diskutert tidligere i oppgaven.

Tolkningseffektene av antidiskriminerings-policyer har en innvirkning på den politiske tilliten (Ziller & Helbling, 2019, s. 1030). Anti-diskrimineringspolicyer er dermed forventet å heve deltakelsen blant grupper som opplever diskriminering. Det kan være på grunn av at politikken virker å være effektiv, samtidig som at individer kan føle seg mer forpliktet til politiske organisasjoner som en respons på økt velferd (Ziller & Helbling, 2019, s. 1030). Med andre ord, antidiskriminerings-policyer kan signalisere hvorvidt autoritetene er opptatt av å styrke sivile rettigheter og representativiteten i demokratiet,

som dermed kan heve den politiske deltakelsen. Effekten forventes hos individer med egalitære og demokratiske verdier. Denne tolkningseffekten kan også virke hos majoritetsbefolkningen (Ziller & Helbling, 2019, s. 1030).

First came reform; now is the time for enforcement. Although anti-discrimination laws are becoming increasingly widespread, weak equality policies and bodies mean that victims of discrimination are often too poorly informed or supported to take the first step in the long path to justice. Most do not report their experience to the authorities (Mipex, 2020).

Anti-diskriminering er et av policy arenaene Mipex tar for seg. De fleste demokratiske land har innført anti-diskriminerings lover, men kvaliteten har fortsatt en vei å gå. Både Mipex (2020) og Ziller (2019) understreker viktigheten med informasjon og kunnskap om implementerte policyer. Ziller finner at borgere er mer klar over deres rettigheter i land som har mer omfattende anti-diskriminerings lover kontra land som har mindre omfattende lover (Ziller & Helbling, 2019, s. 1031). Det vil si at borgeres kunnskap om anti-diskriminerings policyer, reflekterer i hvilken grad informasjon om policy-innhold har blitt spredt ut i samfunnet (Ziller & Helbling, 2019, s. 1031). Borgeres kunnskap om policyer kan med andre ord fungere som en viktig indikator på om policyene har en effekt.

3.0 Tidligere forskning

Etter å ha redegjort for en rekke teoretiske perspektiver og modeller på hva som påvirker politisk deltakelse for innvandrere, vil det være gunstig å gjennomgå tidligere forskning på området. Kapittelet tok aller først for seg viktigheten med politisk deltakelse for å sikre representativitet, som er et av de grunnleggende prinsippene i liberale demokratier. Mer kunnskap om gapet mellom den økende andelen innvandrere og majoritetsbefolkningen er viktig, da det sannsynligvis vil påvirke politikktutformingen fremover.

Når det gjelder hva som påvirker politisk deltakelse har vi sett at tre viktige faktorer går igjen; ressurser, rekruttering og motivasjon. Deretter har kapittelet redegjort for måter myndighetene kan påvirke faktorene for politisk deltakelse, mer spesifikt hvordan myndighetene kan heve den politiske deltakelsen blant innvandrere. Det ble satt et søkelys på hvordan ulike *policyer* for integrering kan påvirke den politiske deltakelsen. Her kan en se et klart skille i litteraturen: Mens enkelte forfattere hevder at integrering gjennom assimilering (gi slipp på gamle tradisjoner og adoptere den nye kulturen) er den beste metoden for politisk integrering, mener andre at integrering gjennom multikulturalisme (få innvandrere til å delta i demokratiet og samtidig bevare kultur og gamle tradisjoner) vil føre til bedre politisk integrering. Det ble til slutt diskutert noen konkrete policyområder som kan ha stor påvirkningskraft på politisk integrering og deltakelse.

Hensikten med denne oppgaven er å undersøke om land som praktiserer integrering basert på multikulturalisme vil ha høyere politisk deltakelse blant innvandrere. Hva viser tidligere empirisk forskning om effekten av assimilering og multikulturalisme på innvandreres integrering?

Koopmans (2010) har gjort en lignende studie som min, der han undersøker hvilken effekt ulike integrerings-policyer har på den sosioøkonomiske integreringen. Koopmans anvender derimot sosioøkonomiske avhengige variabler i motsetning til denne oppgaven, som har fokus på politisk deltakelse alene. Studien hans kan være relevant for denne oppgaven, da teorien tilsier at sosioøkonomiske faktorer henger tett sammen med politisk deltakelse. Koopmans (2010) bruker, i likhet med min studie, multikulturalisme og assimilering som teoretisk utgangspunkt (Koopmans, 2010, s. 2). Koopmans anvender en komparativ policy analyse, der han sammenligner Nederland med et sett med vesteuropeiske land som har vært viktige destinasjoner for innvandring fra 1950-tallet. Nederland har lenge vært kjent for å føre multikulturelle policyer. Koopmans (2010) argumenterer for at velferdsstater som praktiserer multikulturalisme ikke er fordelaktig for innvandrere, fordi det kan føre til avhengighet av velferdsordninger og dermed sosial og økonomisk marginalisering (Koopmans, 2010, s. 2). Resultatene hans indikerte at multikulturelle policyer som gjør tilgangen til formelle rettigheter lettere, ikke førte til at innvandrere lettere lærte seg språket i destinasjonslandet, og førte til lav deltakelse på arbeidsmarkedet. Det førte også til høyere nivå av bostedssegregering, og en sterk overrepresentasjon av innvandrere med kriminell atferd (Koopmans, 2010, s. 1).

Wright og Bloemraad (2012) har gjort en studie der de undersøker hvordan multikulturelle- og statsborgerskaps-policyer påvirker innvandreres sosio-politiske deltakelse i destinasjonslandet. De har delt opp i tre områder; sosial inkludering, politisk inkludering og politisk deltakelse («political engagement») (Wright & Bloemraad, 2012, s.

77). De anvender både tverrnasjonale spørreundersøkelser og undersøkelser fra enkeltland. Ifølge Wright og Bloemraad (2012) har mesteparten av de empiriske studiene på innvandrere fokusert på hvorvidt multikulturelle policyer hindrer innvandreres sosioøkonomiske integrering (utdanning, arbeidsmarked, segregering osv.) (Wright & Bloemraad, 2012, s. 79). Wright og Bloemraad tar utgangspunkt i en økende skepsis når det gjelder effektene av multikulturelle policyer, og i kjølvannet av dette, oppblomstringen av anti-innvandrings partier (Wright & Bloemraad, 2012, s. 77). På bakgrunn av det, ifølge forfatterne, tyder det på at integrering og nasjonal tilhørighet på den ene siden, og multikulturalisme på den andre, indikerer at det er et slags nullsumspill mellom de to (Wright & Bloemraad, 2012, s. 77). Likevel argumenterer politiske teoretikere som forsvarer multikulturelle policyer det motsatte. Wright og Bloemraad tar dermed utgangspunkt i følgende forskningsspørsmål: «do policies of pluralism and diversity undermine immigrants' sense of common membership in their adoptive nation and its people?» (Wright & Bloemraad, 2012, s. 77-78). Resultatene viser ingen bevis for at innvandrere i land med mer inkluderende innvandrings-policyer er mindre knyttet eller engasjert til det politiske samfunnet, sammenlignet med land som har mer restriktive innvandrings-policyer (heller ikke land som gir lett tilgang til statsborgerskap og samtidig har restriktive innvandringspolicyer) (Wright & Bloemraad, 2012, s. 88). Med andre ord, tanken om at multikulturelle policyer hindrer sosiopolitisk integrering har i deres studie ikke empirisk grunnlag.

Når Wright og Bloemraad undersøker de positive effektene av inkluderende innvandrings-policyer er resultatene mer distinkte. Innvandrere i land med mer inkluderende innvandrings-policyer synes å føle seg mer inkludert og har mer tillit til både innbyggere og statlige institusjoner, relativt til innvandrere i land med restriktive policyer (Wright & Bloemraad, 2012, s. 88). Dette mønsteret er spesielt tydelig når de sammenligner verdier for innvandrere på tvers av politiske regimer. Resultatene er imidlertid ikke statistisk sterke og svekkes ytterligere når innfødte blir tatt med i betraktning. Denne svekkelsen kan derimot indikere at ideen om at innvandrerne blir integrert og adopterer majoritetens holdninger når det kommer til tillit og politisk interesse (Wright & Bloemraad, 2012, s. 88). Antagelsen om at forklaringen ligger på at innvandrerne faktisk blir integrert gjennom inkluderende innvandrings-policyer, støttes videre av en analyse om tillit og tilfredshet til myndigheter, som finner at holdninger hos andregenerasjons-innvandrere og majoriteten ofte er statistisk umulig å skille (Wright & Bloemraad, 2012, s. 88). I tilfellene Wright og Bloemraad finner positive effekter av inkluderende innvandrings-policyer, viser dette seg i holdningsrelaterte variabler som tillit, inkludering, mindre opplevd diskriminering, men *ikke* på rapportert deltakelse (Wright & Bloemraad, 2012, s. 89). Videre argumenterer forfatterne for at de positive effektene på holdninger vil legge til rette for politisk engasjement og deltakelse i et langtidsperspektiv.

Både Koopmans (2010) og Wrights & Bloemraad's (2012) studie på effektene av liberale og restriktive innvandrings-policyer viser seg å reflektere debattene om håndteringen av innvandring. Det foreligger statistisk grunnlag for at mer inkluderende innvandrings-policyer kan hemme integrering, ifølge Koopmans (2010) fordi det skaper en avhengighet til velferdsstaten og høyere nivå av segregering. Samtidig foreligger det statistisk grunnlag for at inkluderende innvandrings-policyer kan fremme integrering, ifølge Wright og Bloemraad (2012) fordi det skaper en følelse av inkludering, tillit og en økende politisk interesse. Selv om studiene tar for seg samme tema, er den metodiske tilnærmingen og operasjonaliseringen forskjellig. Det er en viktig bemerkning, da to studier som ikke undersøker det samme forskningsspørsmålet heller ikke kan forventes å ha samsvarende resultater. Wright og Bloemraad (2012) har et større fokus på

holdningsrelaterte variabler som tilhørighet og tillit, og trekker dermed konklusjoner basert på indirekte effekter på politisk deltakelse. Koopmans (2010) retter blikket mot mer direkte sosioøkonomiske effekter av integreringspolitikk, og i mindre grad holdningsrelaterte variabler. Hvis man ser tilbake til faktorene for politisk deltakelse i foregående kapittel, vil Koopmans studie belyse ressurs og kapasitet faktoren, mens Wright og Bloemraad i større grad vil belyse motivasjonsfaktoren. De forskjellige konklusjonene gir forventninger om ulike årsakssammenhenger som kan fungere som et godt utgangspunkt for oppgavens hypoteser. På bakgrunn av teori og tidligere forskning, tar oppgaven utgangspunkt i følgende hypoteser:

- *H1: Innvandrere har lavere politisk deltakelse sammenlignet med innfødte*
- *H2: Gapet mellom innvandreres og innfødtes politiske deltakelse, er mindre i land som fører en integreringspolitikk basert på multikulturalisme*
- *H3: Effekten av mer multikulturelle innvandrings-policyer på politisk deltakelse er sterkere blant minoriteter*
- *H4: Effekten av mer multikulturelle innvandrings-policyer på politisk deltakelse er svakere hos andregenerasjonsinnvandrere*

4.0 Data og metode

Foregående kapittel ble benyttet til å gjennomgå en rekke teoretiske perspektiver på hva som påvirker politisk deltakelse, og hvordan myndighetene kan fremme politisk deltakelse blant innvandrere. I denne delen av oppgaven foretas en gjennomgang av den metodiske tilnærmingen til forskningsspørsmålet. Først presenterer jeg hvilke data som blir brukt i analysen, etterfulgt av en gjennomgang av flernivåanalyse som metode og hvorfor den egner seg til å besvare problemstillingen. Videre vil de benyttede variablene og operasjonaliseringen av variablene gjennomgås, og utfordringer knyttet til operasjonaliseringen.

I studier av innvandrere er det viktig å påpeke seleksjonsbias. Det er nødvendigvis ikke slik at en kan sammenligne innvandrere på tvers av land. Ulike land tar inn ulike typer innvandrere, enkelte land er også mer ettertraktet enn andre hvis en velger å emigrere på bakgrunn av økonomiske mål. Seleksjonsmekanismer kan også føre til at det er de mest ressurssterke innvandrerne som emigrerer fra hjemlandet (Borjas, 1987). Med ressurssterke menes personer med relativt høy sosioøkonomisk status, slik som god inntekt og høy utdanning. Siden sosioøkonomisk status er en viktig faktor for politisk deltakelse, vil det naturligvis også ha en direkte effekt på den politiske deltakelsen hos innvandrere. Det vil si at ressurssterke innvandrere har et bedre utgangspunkt for å delta politisk.

4.1 Datamaterialet og utvalg av land

Datamaterialet er i hovedsak hentet fra to ulike databaser; European Social Survey (ESS) og Migrant Integration Policy Index (Mipex). I tillegg inkluderes to kontrollvariabler på landnivå hentet fra The World Bank (2022). ESS er en akademisk drevet samfunnsundersøkelse som går på tvers av land. Fra og med 2002 er det gjennomført «ansikt til ansikt» intervjuer hvert andre år. Undersøkelsene måler holdninger, verdier og atferdsmønstre hos diverse populasjoner i overkant av 30 nasjoner, noe som gjør det mulig å studere forskjeller mellom land og endringer over tid. Denne oppgaven benytter data fra 2018 (Runde 9). Det kan foreligge seleksjonsbias blant respondenter i ESS, da innvandrere som deltar i spørreundersøkelsene er ressurssterke.

Mipex måler hvor liberale policyer for å integrere innvandrere i totalt 56 land er (Solano & Huddleston, 2020, s. 5). Disse policyindikatorerne er utviklet for å skape et vidtfaende bilde av innvandreres muligheter til å ta del i samfunnet. Mipex har data som strekker seg fra 2007-2019. Indeksen er et velegnet verktøy for å evaluere og sammenligne hva myndighetene gjør for å promotere integreringen av innvandrere i alle de foretatte landene (Solano & Huddleston, 2020, s. 5). I tillegg til akademisk relevans kan indeksene informere nøkkelspillere til å forbedre styringen og effektiviteten når det gjelder integrering. Mipex er basert på et sett av indikatorer gjennom åtte forskjellige policy-arenaer:

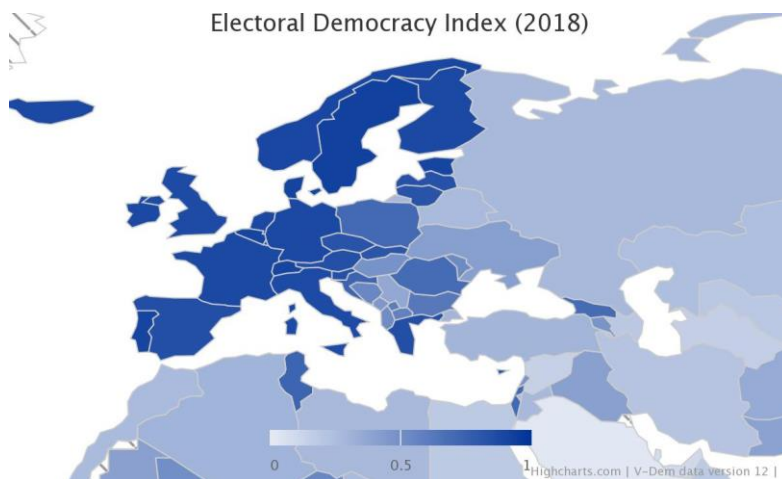
1. Rettigheter på arbeidsmarkedet
2. Familiegjenforening
3. Utdanning
4. Politisk deltakelse

5. Oppholdstillatelse
6. Tilgang til statsborgerskap
7. Anti-diskriminering
8. Helse

Policyindikatorer relatert til helse som arena ekskluderes fra analysen på grunn av at Mipex mangler data for helse i 2018. Som nevnt består datamaterialet fra både ESS og Mipex av mange land. Det vil være enklere å undersøke effekten av innvandringspolicyer ved å analysere land som er relativt sammenlignbare med tanke på regime og innvandringshistorie. Av den grunn har jeg valgt å først begrense utvalget til europeiske stater som er medlem av OECD (organisasjonen for økonomisk samarbeid og utvikling). OECD er en internasjonal organisasjon som arbeider med å utvikle bedre policyer for et bedre liv, policyene bygger på prinsipper som rettferdighet, muligheter og velferd for alle (OECD, 2022). Medlemslandene jobber sammen for å møte nåtidens og fremtidens globale utfordringer.

Deretter begrenser jeg utvalget til demokratiske stater. Dette ekskluderer Russland, Ukraina og Tyrkia. Flere argumenterer for at Ungarn ikke lenger kan regnes som et demokrati, men heller grenser mot et autoritært system (FN-sambandet, 2021). Ungarn blir også sterkt kritisert for brudd på menneskerettigheter til asylsøkere, flyktninger og minoriteter (FN-sambandet, 2021). V-Dem (Varieties of Democracy) har en indeks som undersøker i hvilken grad idealet om valgdemokrati oppnås i sin fulle forstand. Indeksen går fra 0 (lav) til 1 (høy). Indeksen bygger på prinsipper som ytringsfrihet og pressefrihet, at politiske organisasjoner kan fungere fritt, valg er rene og at valg kan påvirke sammensetningen av statsledere (V-Dem, 2022). Figur 4 viser et fargekart over Europa, jo mørkere blåfarge, jo nærmere høyeste score (1). For å sette en grense på hvor demokratiske valgene er, utelukkes land som har en score under 0,5. En kan se at Ungarn heller mot en mer lyseblå farge, landet har en score på 0,46, og ekskluderes dermed fra utvalget. Polen har en litt mørkere farge sammenlignet med Ungarn, med en score på 0,58 og inkluderes i analysen. Utvalget består av 37,106 (*N*) observasjoner (respondenter) fordelt på totalt 22 europeiske land.

4.1.1 Figur 4: Indeks over valgdemokrati

Figur 4 V-dem (2022) Hentet fra: https://www.v-dem.net/data_analysis/MapGraph/

4.2 Flernivåanalyse

I oppgaven vil jeg anvende flernivåanalyse for å teste mine hypoteser. Flernivåanalyse kan sees på som en fleksibel utvidelse av konvensjonelle regresjonsmodeller. Flernivåmodeller er regresjonsmodeller som er utviklet for å analysere data hvor enhetene tilhører en klart definert gruppe (individer i land, elever i klasser, kommuner i fylker osv.) (Mehmetoglu & Jakobsen, 2017, s. 194). Det er flere grunner til at flernivåmodeller egner seg som analysemetode for min oppgave. En teoretisk grunn til å benytte flernivåmodeller er at man ofte er interessert i å undersøke effektene til variabler på forskjellige nivåer (individ, gruppe). Hierarkiske data er etablert slik at noen forklaringsvariabler er tilordnet for å forklare forskjeller på individnivå, mens noen forklaringsvariabler er tilordnet for å forklare forskjeller på gruppenivå (Gill & Womack, 2013, s. 3).

I denne oppgaven er jeg interessert i å undersøke om den politiske deltakelsen blant innvandrere på individnivå (nivå 1) påvirkes av ulike policyer på landnivå (nivå 2). Her kan en undersøke om respondenter fra samme gruppe (nivå 2) er mer like enn respondenter fra andre grupper, på grunn av ulike faktorer. Analysen tar med andre ord i betraktning at korrelasjoner mellom subjekter innad i samme gruppen er separert fra korrelasjoner mellom grupper (Gill & Womack, 2013, s. 3). I dette tilfellet undersøkes det om innvandrere bosatt i land med inkluderende innvandrings-policyer har høyere politisk deltakelse, relativt til innvandrere bosatt i land med mer restriktive innvandrings-policyer sammenlignet med innfødte.

Det er også statistiske grunner til å benytte flere nivåer. Hvis den avhengige variabelen på individnivå påvirkes av variabler på landnivå, er ikke observasjonene på individnivå uavhengige (Mehmetoglu & Jakobsen, 2017, s. 195). Med andre ord kan det å kontrollere for konteksten til en observasjon styrke forskningens pålitelighet. Det finnes ulike metoder for å forsikre uavhengighet ved konvensjonelle regresjoner uten å anvende flernivåanalyser, så flernivåanalyse i dette tilfellet blir hovedsakelig benyttet til å undersøke effekter av variabler på ulike nivå. Med andre ord egner flernivåanalyse seg

godt til å undersøke effektene til egenskaper ved et land. I dette tilfellet effekten på politisk deltakelse. En styrke ved flernivåmodeller er også at det ikke er begrensinger på antall nivåer, men denne oppgaven benytter imidlertid kun to nivåer da det er mest hensiktsmessig for forskningsspørsmålet.

4.3 Avhengig variabel: Politisk deltakelse

Politisk deltakelse kan som diskutert i forrige kapittel defineres som «frivillige aktiviteter av vanlige mennesker rettet mot å direkte eller indirekte påvirke politiske resultater på ulike nivåer av det politiske systemet» (Rooij, 2012, p. 456). Det vil si at politisk deltakelse også kan forstås som politiske aktiviteter utover valgdeltakelse. Siden valgdeltakelse forutsetter stemmerett, kan det å inkludere valgdeltakelse i analysen bli for snevert i forhold til det oppgaven har til hensikt å måle. Det er heller ikke alle innvandrere som har stemmerett. På bakgrunn av dette ekskluderes valgdeltakelse som politisk aktivitet, til fordel for mer hensiktsmessige variabler for politisk deltakelse. ESS har flere variabler som inngår i definisjonen av politisk deltakelse. Jeg har dermed valgt å lage en ny variabel for politisk deltakelse på bakgrunn av følgende variabler: 1) kontakte politikere, 2) jobbet i et politisk parti, 3) jobbet i en organisasjon, 4) båret et kampanjemerke, 5) signert underskriftskampanjer, 6) deltatt i lovlig demonstrasjon, 7) postet politisk rettede innlegg på sosiale medier og 8) boikottet produkter. På samtlige variabler har respondentene fått spørsmål om de har deltatt på disse aktivitetene de siste 12 månedene (ESS, 2018, s. 9). Alle variablene hadde opprinnelig verdi 1=Ja og 2=Nei, som er dummykodet til 0=Nei og 1=Ja. Verdiene er altså snudd til en mer intuitiv retning der høye verdier betyr høyere deltakelse.

For å sjekke om det er statistisk grunnlag for å slå sammen de åtte variablene til en indeks, benytter jeg korrelasjonsanalyse, Cronbachs Alfa og faktoranalyse. Jeg tester for både politisk deltakelse blant innvandrere alene samt alle respondentene sett i ett (verdi for innvandrere alene oppgis i parentes). Korrelasjonsanalysen viser at samtlige variabler har en positiv sammenheng. Chronbachs Alfa viser en verdi på 0,68 (0,69), som betyr at 68% av indeksen er reliabel og 32% av variansen kan skyldes feil. Ifølge Mehmetoglu og Jakobsen (2017) blir en verdi på 0,7 eller over sett på som tilfredsstillende (Mehmetoglu & Jakobsen, 2017, s. 282). Verdien kan likevel tolkes som et tilfredsstillende resultat, siden det også foreligger et teoretisk grunnlag for å slå sammen variablene. Hensikten med en faktoranalyse er først og fremst å redusere antall variabler ned til et mer meningsfullt antall faktorer, som kan reflektere innholdet i de fleste av disse variablene (Mehmetoglu & Jakobsen, 2017, s. 272). Faktoranalysen for både innvandrere og alle respondentene har én faktor over «Eigenvalue», noe som indikerer at variablene særlig lader på én faktor. Ifølge Mehmetoglu og Jakobsen er faktorer som har «Eigenvalue» 1 eller over anbefalt å beholde for tolkning (Mehmetoglu & Jakobsen, 2017, s. 276). Med andre ord så støttes sammenslåingen av de åtte variablene (Se vedlegg 2 for mer utfyllende informasjon).

De åtte variablene som måler forskjellige former for politisk deltakelse blir dermed slått sammen til en additiv indeks der verdi 0= «ikke deltatt på noe», og verdi 1= «deltatt på alt». Dette er en kontinuerlig variabel på individnivå. Fordelen med å slå sammen variablene er at det gir et mer helhetlig og enklere mål for politisk deltakelse.

4.4 Uavhengig variabler: Mipex score og innvandrere

Mipex score: Myndigheter kan påvirke den politiske integreringen ved å enten ha mer restriktive eller liberale innvandrings-policyer. Det er som nevnt i foregående kapittel at både restriktive og liberale policyer kan heve den politiske deltakelsen. Fra et teoretisk perspektiv finner en imidlertid en overvekt av aksept for den multikulturelle tilnærmingen, noe denne oppgaven har til hensikt å undersøke. Det vil dermed være viktig med et egnet mål på liberale og restriktive policyer. Som hoved-uavhengig variabel benyttes policyindikatorerne fra Mipex. Som nevnt tar Mipex for seg variabler for integrering gjennom åtte ulike policyarenaer. Felles for samtlige spørsmål under hver av policyarenaene er at det gis en score fra 0-100, der en verdi på 100 vil si at policyene møter den høyeste standarden for rettferdig behandling. Mipex har videre en variabel som regner gjennomsnittsverdien basert på de åtte policyarenaene, der alle land får en samlet verdi fra 0-100. Det er den samlede verdien for landene analysen bruker som mål på hvorvidt innvandrings-policyer er inkluderende eller ikke. Dette for å skape et mer helhetlig bilde på hvordan land forholder seg til integrering. Helsepolicy utelukkes imidlertid fra analysen, da Mipex ikke har tilgjengelige data fra 2018.

Innvandrere: Da oppgaven har til hensikt å undersøke gapet mellom innvandrere og innfødte er det nødvendig å skille mellom de to i analysen. ESS spør respondentene om de er født i landet de er bosatt i med svaralternativ JA eller NEI (ESS, 2018, s. 23). Det er altså en dikotom variabel som omkodes til at verdi 0 = Nei og 1= Ja. Innvandrere har dermed verdien 1.

Minoritet: Innvandrere er ikke en homogen gruppe, men individer med ulik bakgrunn og etnisitet. *Innvandrer*-variabelen skiller ikke mellom ulike typer innvandrere. Foregående teorikapittel gir imidlertid grunnlag for å skille mellom innvandrere og innvandrere med minoritetsbakgrunn. Det er derfor interessant å både se på i) gapet mellom innvandrere og innfødte, og ii) gapet mellom minoriteter og innfødte. Minoriteter som er innvandrere, vil i større grad være flyktninger og de kan skille seg fra andre innvandrere (som for eksempel svenske arbeidsinnvandrere i Norge). Det forventes at innvandrere som er eller føler seg som en del av en minoritet i landet, påvirkes mer av ulike policyarenaer som blant annet diskriminering, da minoriteter er en mer utsatt gruppe for diskriminering. ESS spør respondentene om de tilhører en minoritet i landet eller ikke med svaralternativ JA eller NEI (ESS, 2018, s. 23). Variabelen er en dikotom variabel med verdi 1 = JA, og verdi 0 = NEI. Det er viktig å påpeke at definisjonene av minoritet er individuelle, noe som direkte kan påvirke analysen. Ved å ekskludere innvandrere som ikke definerer seg som en minoritet vil man til en viss grad kunne skille mellom innvandrere og flyktninger. Variabelen for minoritet utelukker imidlertid ikke innfødte som definerer seg som en minoritet, noe som kan være en mulig feilkilde. Det er imidlertid en liten andel på 1,2 % av utvalget som defineres seg som en minoritet med begge foreldrene født i landet.

4.4.1 utfordringer knyttet til indekser

Det kan være flere utfordringer knyttet til å bruke indekser i analysen. Goodman (2015) identifiserer hovedsakelig to utfordringer ved bruk av indekser rettet mot å måle integreringspolitikk; Konsept-validitet og måling. Når det gjelder førstnevnte vil all integreringspolitikk, innvandringspolitikk og statsborgerskapspolitikk gjøre innvandrere til såkalte «insiders», men gjennom svært forskjellige prosedyrer og retningslinjer (Goodman, 2015, s. 1907). Det kan eksistere overlapper når det kommer til policyer, samtidig som det er stor forskjell når det gjelder dimensjonsdekning av policyer. Uten delte og klare definisjoner og grenser, vil denne forskjellen bare vedvare og skape vanskeligheter med tolkning og slutninger (Goodman, 2015, s. 1907). Nøye gjennomtenkte og informerte indeksvalg kan til en viss grad unngå denne sammenblandingen av konsepter, og gi mer nøyaktige tolkninger av forklaringskraften til visse institusjonelle strukturer. Spesielt hvis effektene av politikk er koblet sammen med en tilsvarende teoretisk begrunnelse (Goodman, 2015, s. 1907).

Utfordringer knyttet til måling handler ikke om nøyaktighet, men snarere at målingene gjenspeiler konseptene de er ment til å representere. En grunn til å være oppmerksom på dette, er at ved integreringspolicyer formidler indeksene hva policyene er ment til å gjøre. Faktiske utfall, enten planlagte eller tilfeldige, kan være ganske forskjellige fra hva policyene var ment til å gjøre (Goodman, 2015, s. 1907). Dette kan få direkte konsekvenser for analysen. I tillegg opererer indeksene fra et funksjonalistisk perspektiv, policyene er altså ment til å ha effekt i motsetning til mer symbolske mål som for eksempel signalisering. En til utfordring knyttet til at flere policyarenaer og underkategorier blir satt sammen til én additiv indeks, er at det neglisjerer muligheten for at disse underkategoriene har ulik innvirkning på utfallene, der noen policyer har mer betydning enn andre. Dette kan løses gjennom teoretisering om forholdet mellom politiske dimensjoner (Goodman, 2015, s. 1907).

De nevnte problemene ved bruk av indekser kan ha en direkte konsekvens for hypotesetesting, altså hva forskere «vet» om årsakene og konsekvensene av migrasjon og integreringspolitikk, er sårbare for målingene og utfordringene knyttet til det (Goodman, 2015, s. 1907). Det kan blant annet forklare hvorfor forskning på effektene av ulik integreringspolitikk har så forskjellige utfall og dermed lite konsensus på feltet. Goodman har blant annet benyttet Mipex indeksen og undersøkt effekten integreringspolitikk har på innvandreres tillit. Der resultatet viste at tilgang til statsborgerskap og anti-diskriminering er to policy områder som har sterkere effekt sammenlignet med gjennomsnittet av alle policy områdene (Goodman, 2015, s. 1907). Det betyr at å inkludere alle policy områdene svekker effekten mellom integreringspolitikk og innvandreres tillit. Goodman foreslår også å supplere med case studier for å undersøke kausale mekanismer, ytterlig vil styrke påstandene om effekten integreringspolitikk har på innvandreres tillit (Goodman, 2015, s. 1907). Min studie avgrenses imidlertid til å utelukke en case studie, da omfanget ville gått utenfor oppgavens kriterier.

4.5 Andre uavhengige variabler og kontrollvariabler

Analysen inneholder andre relevante uavhengige variabler samt kontrollvariabler på både landnivå og individnivå. Kontrollvariablene kan utelukke mulige spuriøse sammenhenger, som vil si at sammenhengen mellom policy og politisk deltakelse skyldes utelatte tredjevariabler. På landnivå kontrolleres det for BNP per innbygger og arbeidsledighet. På individnivå inkluderes bakgrunnsvariablene kjønn, alder, utdanning, subjektiv inntekt, betalt arbeid, sivilstatus og hvorvidt en er bosatt i en storby eller ikke. I tillegg inkluderes variabler som er spesielt rettet mot innvandring; om man tilhører en minoritet eller ikke og botid i vertslandet. Først presenteres variablene på landnivå etterfulgt av individnivå. Det må påpekes at en variabel for statsborgerskap ville vært hensiktsmessig å kontrollere for i enkelte modeller, men nærmest hele utvalget av respondenter er statsborgere, derfor ekskluderes denne variabelen som kontroll.

4.5.1 Relevante variabler på landnivå

BNP per innbygger: BNP per innbygger inkluderes for å bedre isolere effekten av innvandrings-policyer. BNP per innbygger kan tolkes som et mål på velstand i landet (Investopedia, 2022). BNP per innbygger er dermed også sannsynligvis korrelert med hvor mye integreringspolitikk man har råd til å innføre, samt hvor mange innvandrere landet har. Derfor inkluderes BNP per innbygger som kontrollvariabel i analysen. Variabelen måler brutto nasjonalprodukt delt på antall innbyggere, og er hentet fra The World Bank (2022). Summen er oppgitt i amerikanske dollar (US\$). Jeg har valgt å innhente data ett år før resten av observasjonene, altså fra år 2017. Det er for å redusere sjansen for at effekten (politisk deltakelse) ikke kommer før årsaken (BNP per innbygger) (Mehmetoglu & Jakobsen, 2017, s. 206). Variabelen har et gjennomsnitt på 41 657 US\$, og går fra laveste verdi 13 865 US\$ til høyeste verdi 109 921 US\$. Variabelen har en positiv skjevhet (høyreskjev), som betyr at gjennomsnittet er høyere enn medianen. Det skyldes at det er en del ekstremt rike personer som drar opp gjennomsnittet, mens medianen er mindre påvirket av ekstreme observasjoner. Ved å logtransformere variabelen kan skjevheten reduseres og bli mer normalfordelt, som er gunstig for å redusere uteliggere som kan føre til feilaktige koeffisienter (Mehmetoglu & Jakobsen, 2017, s. 329).

Arbeidsledighet: Arbeidsledighet kan som nevnt ha en påvirkning på den politiske deltakelsen. Arbeidsledighet er en viktig kontroll på landnivå fordi det kan være vanskeligere for land å innføre kostbar integreringspolitikk hvis arbeidsledigheten er høy (men behovet er større). Derfor inkluderes arbeidsledighet på landnivå som kontrollvariabel. Variabelen er hentet fra The World Bank og måler andelen av arbeidskraften i et land som er uten jobb, men som er jobbsøkende. Verdiene er målt i prosent og har et gjennomsnitt på 6,8%, et minimum på 2,7% og maksimum 21,5%. I likhet med BNP per innbygger er variabelen logtransformert, slik at den blir mer normalfordelt. Høye verdier indikerer høy arbeidsledighetsrate, og det forventes at den politiske deltakelsen avtar i takt med høye verdier.

4.5.2 Relevante variabler på individnivå

Botid: Det forventes at den politiske deltakelsen hos innvandrere øker med antall år en har bodd i destinasjonslandet. Her ekskluderes naturligvis andregenerasjonsinnvandrere. Aleksynska (2011) finner at det er store forskjeller blant innvandrere og deltakelse i samfunnet avhengig av hvor lenge en har oppholdt seg i landet (Aleksynska, 2011, s. 571). Innvandrere som har bodd i landet i mindre enn to år har 32% mindre sjanse for å delta aktivt i samfunnet relativt til innfødte. Fra to til fem år i landet er forskjellen 20% og ved botid over 20 år i landet er forskjellen mellom innvandrere og innfødte bare 4,4% (Aleksynska, 2011, s. 571). I oppgaven inkluderes derfor botid som en tilleggsanalyse. I ESS blir respondentene spurt hvilket år en emigrerte. Variabelen er kodet om til en variabel med fem verdier: 1) Det seneste året; 2) 1-5 år; 3) 6-10 år; 4) 11-20 år; 5) Mer enn 20 år siden. Variabelen er altså kodet om slik at en kan regne seg frem til hvor mange år en har oppholdt seg i landet.

Kjønn: Kjønn inkluderes som kontrollvariabel på individnivå. Forskning tilsier at kvinner deltar mindre i politikken, har mindre interesse og kunnskap om politikk, og føler at de har mindre påvirkningskraft relativt til menn (Nancy et al., 2001, s. 100). Derimot er forskjeller *blant* menn og *blant* kvinner når det kommer til politisk deltakelse, ofte mer signifikant enn forskjellen mellom kjønnene. Det kan dermed forventes at effekten av kjønnsvariabelen vil reduseres når andre bakgrunnsvariabler som utdanning og inntekt inkluderes i analysen. Innvandrere er ikke en homogen gruppe, og består av personer med ulik etnisitet og kulturforskjeller innad i gruppen. Forskning viser at kjønnsgapet i den politiske deltakelsen varierer i konteksten av kultur og etnisitet (Nancy et al., 2001, s. 277). Kvinner kan påvirkes av kulturelle verdier og forventninger ved å for eksempel bruke mye tid og ressurser i hjemmet. Det kan potensielt føre til at kvinner har en høyere terskel for å ta en utdanning og delta på arbeidsmarkedet, noe som kan ha negativ effekt på politisk mobilisering, ressurser og samfunnskunnskap (Nancy et al., 2001, s. 248). Kjønnsvariabelen kan dermed forventes å ha en sterkere effekt hos kvinner med innvandrerbakgrunn. Kjønnsvariabelen er en dikotom variabel med verdi 1 = kvinne og 0 = mann.

Alder: Alder inkluderes som bakgrunnsvariabel. Variabelen måler respondentens alder i antall år. Respondenter under 15 år og 90 år utelukkes for å unngå uteliggere. Det forventes at politisk deltakelse øker med alder. I tillegg inkluderes et andregradsledd for alder, for å sjekke om det befinner seg en kurvelineær sammenheng. Tidligere forskning har vist at deltakelsen reduseres i trettiårene, det kan forklares ved at dette er en periode i livet der andre faktorer som jobb, giftemål og familieetablering kan konsumere mye tid og dermed kapasitet til politisk deltakelse (Alesina & La Ferrara, 2000, s. 873). Det er noe støtte for at eldre deltar mer i politikken, det kan forklares med at de har mer tid, selv om dårlig helse kan virke i motsatt retning på deltakelsen (Alesina & La Ferrara, 2000, s. 875).

Utdanning: Utdanning er en av de mest konsistente predikatorene for deltakelse i samfunnet (Kosic, 2007, s. 4). Det kan utvikle selvtillit ved å føle at man har påvirkningskraft, øke bevisstheten om utfordringer i samfunnet og kan dermed gi bedre kapasitet og ressurser til å delta i samfunnet (Kosic, 2007, s. 4). Utdanning kan også bidra til nettverksbygging gjennom sosiale interaksjoner, som igjen kan bidra til å rekruttere og mobilisere til politisk deltakelse (Alesina & La Ferrara, 2000, s. 875). Det forventes at jo høyere utdanning en har, jo mer deltar en politisk. Utdanning inkluderes

derfor som en kontrollvariabel på individnivå og måles i antall år med fulltidsutdanning. Det er en kontinuerlig variabel som går fra 0-30 år utdanning, verdier over 30 år ekskluderes for å unngå uteliggere.

Betalt arbeid: Som nevnt kan det å være i jobb påvirke den politiske deltakelsen. Å ha en betalt jobb kan øke kapasiteten til å delta politisk ved å gi kunnskap og inntekt. Oppgaver som faller under arbeidsplassen, som for eksempel organisering av møter og holde presentasjoner, er egenskaper som direkte kan overføres til den politiske arena (Nancy et al., 2001, s. 214). Å være aktiv på arbeidsmarkedet kan også skape nettverk, der man lettere kan mobiliseres og bli påvirket til å delta i det politiske liv. Det forventes dermed at personer med betalt jobb deltar mer politisk relativt til de som ikke jobber.

Subjektiv inntekt: Som nevnt er inntekt sterkt korrelert med politisk deltakelse (Lutz & Marsh, 2007, s. 540). Inntekt gir ressurser og dermed mulighet til å delta i politikken. Som mål på inntekt benyttes den subjektive oppfatningen av egen inntekt, fordelen med å bruke subjektive mål på inntekt er at det måles på lik linje på tvers av land og er derfor lettere å tolke. Det gir også et mer helhetlig bilde av ressursene individet selv føler de har. Respondentene blir bedt om å velge en kategori som beskriver hva de føler om husholdningens inntekt for øyeblikket. Det er altså en kategorisk variabel fra verdi 1 til 4, variabelen snus til intuitiv retning der verdi 1=Svært vanskelig, 2=Vanskelig, 3=Håndterbart og 4= Komfortabelt.

Sivilstatus: Sivilstatus inkluderes som kontrollvariabel på individnivå, da det forventes å ha en effekt på politisk deltakelse. Endringer i sivilstatus kan både endre individers personlige karakteristikk, men også fordi sivilstatus kan endre omgivelsene og hvilke sosiale nettverk en befinner seg i (Stoker & Jennings, 1995, s. 430). Forskning viser at den politiske deltakelsen har en tendens til å øke dersom en er gift relativt til ugifte. Effekten ser derimot ut til å variere med alder, blant unge som gifter seg har den politiske deltakelsen en tendens til å synke, mens blant eldre som er gift, har den politiske deltakelsen en tendens til å øke (Stoker & Jennings, 1995, s. 431). Variabelen omkodes fra en kategorisk variabel med seks kategorier, til en dikotom variabel der 1=Lovlig gift og 0=Annet.

Bosted: Hvorvidt en bor i en større eller mindre by inkluderes som kontrollvariabel på individnivå, da forskning viser at populasjonsstørrelse har en effekt på politisk deltakelse (Carr & Tavares, 2014, s. 270). Effekten viser seg å særlig være relevant for lokale politiske aktiviteter og lokal deltakelse i samfunnet generelt. Respondenter fra steder med mindre populasjonsstørrelse viser seg å delta mer i politikken og samfunnet, sammenlignet med respondenter fra større byer, både når det gjelder konvensjonelle og ukonvensjonelle aktiviteter (Carr & Tavares, 2014, s. 270). Det forventes dermed at deltakelsen reduserer jo større populasjonsstørrelse. Variabelen er kodet om fra en kategorisk variabel til en dikotom variabel som viser hvorvidt en bor i en større by (1) eller ikke (0).

4.5.1 Tabell 1: Deskriptiv statistikk

Variabler	Obs	Gj.snitt	Std. avvik.	Min	Max
Politisk deltakelse	36555	.157	.199	0	1
Mipex score (1= <i>liberal politikk</i>)	37106	.396	.28	0	1
Innvandrer (1= <i>innvandrere</i>)	37091	.105	.307	0	1
Landnivå					
BNP pr innbygger (log)	37108	10.523	.499	9.537	11.608
Arbeidsledighet (log)	37108	6.798	3.165	2.74	21.49
Individnivå					
Alder	37106	50.68	18.675	15	90
Alder^2	37106	2917.16	1911.616	225	8100
Kjønn (1= <i>Kvinne</i>)	37106	.531	.499	0	1
Utdanning	37106	13.187	4.116	0	30
Subjektiv inntekt (1= <i>Svært vanskelig</i> (2= <i>Vanskelig</i> (3= <i>Håndterbart</i> (4= <i>Komfortabelt</i>)	36642	3.152	.803	1	4
Arbeidsforhold (1= <i>Betalt jobb</i>)	37060	.863	.344	0	1
Bosted (1= <i>Storby</i>)	37085	.297	.457	0	1
Sivilstatus (1= <i>Gift</i>)	36363	.501	.5	0	1
Botid (1= <i>Det siste året</i> (2= <i>1-5 år</i>) (3= <i>6-10 år</i>) (4= <i>11-20 år</i>) (5= <i>Mer enn 20 år</i>)	3841	3.893	1.024	1	5

5.0 Resultater og Analyse

I denne delen av oppgaven blir de empiriske resultatene presentert og analysert. Forskningsspørsmålet undersøker om det er en statistisk signifikant sammenheng mellom land som praktiserer inkluderende innvandrings-policyer og politisk deltakelse blant innvandrere, relativt til innfødte. Først presenteres nullmodellen i tabell 2. I tabell 3 undersøkes politisk deltakelse blant innvandrere, i tabell 4 byttes innvandrere ut med minoritet, i tabell 5 undersøkes effekten blant barn født av innvandrere (andregenerasjonsinnvandrere), der den siste modellen er en logistisk flernivåanalyse der avhengig variabel er hvorvidt en avga en stemme ved nasjonalt valg. Politisk deltakelse ved valg undersøkes blant barn av innvandrere da de som regel har stemmerett i landet. Til slutt i tabell 6 er det foretatt en tilleggsanalyse for botid og effekten på politisk deltakelse.

5.1 Tabell 2: Nullmodell

	Nullmodell
Politisk deltakelse	
Konstant	0.16*** (0.000)
ICC	0.11
<i>N</i>	36555

p-verdier i parentes

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

5.2 Tabell 3: Flernivåanalyse av Mipex score og innvandrere

	(Pol-deltakelse)	(Pol-deltakelse)	(Pol-deltakelse)	(Pol-deltakelse)
	Modell 1	Modell 2	Modell 3	Modell 4
Innvandrere	-0.044*** (0.000)	-0.044*** (0.000)	-0.044*** (0.000)	-0.049*** (0.000)
Kvinne	-0.002 (0.397)	-0.002 (0.398)	-0.002 (0.405)	-0.002 (0.405)
Alder	0.003*** (0.000)	0.003*** (0.000)	0.003*** (0.000)	0.003*** (0.000)
Alder^2	-0.000*** (0.000)	-0.000*** (0.000)	-0.000*** (0.000)	-0.000*** (0.000)
Subjektiv inntekt	0.006*** (0.000)	0.006*** (0.000)	0.006*** (0.000)	0.006*** (0.000)
Utdanning	0.011*** (0.000)	0.011*** (0.000)	0.011*** (0.000)	0.011*** (0.000)
Betalt arbeid	0.011** (0.001)	0.011*** (0.001)	0.011*** (0.001)	0.011*** (0.001)
Storby	0.014*** (0.000)	0.014*** (0.000)	0.014*** (0.000)	0.014*** (0.000)
Gift	-0.001 (0.559)	-0.001 (0.559)	-0.001 (0.579)	-0.001 (0.589)
Landnivå				
Mipex score		0.125*** (0.000)	0.086*** (0.000)	0.084*** (0.000)
BNP per innb.			0.068*** (0.000)	0.068*** (0.000)
Arbeidsledighet			-0.002 (0.411)	-0.002 (0.415)
Samspill				
Innvandrere*Policy				0.013 (0.305)
Konstant	-0.056*** (0.000)	-0.107*** (0.000)	-0.788*** (0.000)	-0.791*** (0.000)
<i>N</i>	35339	35339	35339	35339
<i>ICC</i>	0.10	0.06	0.02	0.02

p-verdier i parentes

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

Opgaven starter med en nullmodell (tabell 2) som vil fungere som utgangspunktet for videre sammenligning. Her inkluderes ikke de relevante uavhengige variablene, da nullmodellen kun benyttes for å teste hvor mye av variansen i den avhengige variabelen (politisk deltakelse) som kan forklares på nivå 1 og nivå 2 (Mehmetoglu & Jakobsen, 2017, s. 203). Da en i konvensjonelle lineære modeller kan vise til forklaringskraft ved å undersøke R^2 , kan man ikke benytte samme metode for å teste forklaringskraften i en flernivåanalyse. I flernivåanalyse benyttes «intraclass correlation coefficient» (ICC) istedenfor. ICC representerer andelen av den totale variasjonen i utfallet som kan forklares på nivå 2 (landnivå) (Mehmetoglu & Jakobsen, 2017, s. 203). En tommelfingerregel sier at en ICC på 5 prosent eller mer ikke skal ignoreres. ICC på

nullmodellen viser 0.11, noe som betyr at 11% av variansen kan forklares på landnivå, mens 89% av variansen kan forklares på individnivå. Med andre ord vil det være hensiktsmessig å benytte flernivåanalyse i denne oppgaven da ICC er over 5%.

I *modell 1* (Tabell 3) inkluderes kontrollvariabler på individnivå. Modellen viser at variabelen innvandrere har en negativ koeffisient på -0.04 og er statistisk signifikant, noe som betyr at innvandrere deltar mindre i politiske aktiviteter sammenlignet med personer som ikke er innvandrere. I lys av at gjennomsnittet for politisk deltakelse er 0.16 og standardavviket 0.20 (tabell 1), kan forskjellen mellom innfødte og innvandrere ansees som liten. Samtidig er forskjellen mellom innvandrere og majoritetsbefolkningen mye større enn for eksempel forskjellen mellom de som er i arbeid og de som ikke er i arbeid, som har en koeffisient på 0.01. Hvis en ekskluderer kontrollvariabler er forskjellen -0.03, det at forskjellen er så lik med og uten kontrollvariabler kan tolkes som at lite av korrelasjonen skyldes kontrollvariablene. Det er forventet på bakgrunn av teorien at innvandrere opptrer mer passivt i politikken relativt til innfødte (Ortensi & Riniolo, 2020, s. 135).

Når det gjelder alder, har koeffisienten positiv effekt på politisk deltakelse, noe som indikerer at den politiske deltakelsen øker med alderen. Andregradsleddet for aldersvariabelen viser også en negativ signifikant effekt, noe som tyder på at det er en kurvelineær sammenheng. Koeffisienten har et negativt fortegn, som vil si at den politiske deltakelsen øker med alderen, men i avtagende grad.

Videre viser modell 1 at den politiske deltakelsen øker med subjektiv inntekt og utdanning. Det er et forventet resultat i lys av teori om høyere utdanning og følgelig sosioøkonomisk status er en stabil prediktor på høyere politisk deltakelse. Arbeidsforhold ser også ut til å ha noe å si for den politiske deltakelsen, da variabelen betalt arbeid har en signifikant positiv effekt. Til slutt viser variabelen for hvorvidt en er bosatt i en storby eller ikke har en positiv effekt på den avhengige variabelen. Det tolkes som at personer som er bosatt i by deltar mer politisk relativt til de som bor på mindre steder. Det strider mot forventningene om at deltakelsen reduseres ved høyere populasjonsstørrelse (Carr & Tavares, 2014, s. 270). Variabelen for kjønn og sivilstatus er imidlertid ikke statistisk signifikante og koeffisientene kommenteres dermed ikke nærmere.

I *modell 2* inkluderes variabelen for Mipex score på landnivå, der høye verdier (fra 0-1) betyr mer inkluderende innvandrings-policyer. Koeffisienten er statistisk signifikant og har verdien 0.125. Én måte å tolke koeffisienten på, er å finne effekten av et standardavviks forskjell, det er en gunstig sammenligningsmetode av effekten av variabler som har ulike skalaer. Ifølge tabell 1 er et standardavvik for policy-variabelen 0.28. Det betyr at et standardavviks forskjell i Mipex score øker politisk deltakelse med $0.125 \cdot 0.28 = 0.035$. Det viser at land med mer inkluderende innvandrings-policyer har høyere politisk deltakelse. Resultatet er fortsatt signifikant i positiv retning etter å ha kontrollert for BNP per innbygger og arbeidsledighet i *modell 3*, men koeffisienten reduseres til 0.086. BNP per innbygger har som forventet en signifikant effekt som tilsier at jo høyere inntekt et land har per innbygger, jo mer politisk deltakelse er det i landet. Et standardavviks forskjell i BNP per innbygger tilsvarer en forskjell i predikert politisk deltakelse på $0.07 \cdot 0.5 = 0.035$. Det viser altså svært lik effekt som policy-variabelen. Kontrollvariabelen for arbeidsledighet har ikke en signifikant effekt.

I modell 4 inkluderes et samspillsledd i analysen, et samspill mellom variabelen for innvandrere og Mipex score. Det er for å undersøke om forskjellen mellom innvandrere og innfødte varierer med policy-variabelen. Samspillet er ikke statistisk signifikant, som vil si at forskjellen mellom innvandrere og innfødte ikke varierer signifikant med policy-variabelen. Ved å undersøke variablene (innvandrere og Mipex score) som inngår i samspillsleddet hver for seg tolkes det på følgende måte: Variabelen for innvandrere har en signifikant effekt på -0.05 når Mipex score = 0 (det vil si land med den mest restriktive politikken i mitt datasett, som er Litauen). Mipex-variabelen har videre en effekt på 0.084 for respondenter som ikke er innvandrere (Innvandrere=0). Samspillsleddet er positivt med verdien 0.013; man ser med andre ord at forskjellen i politisk deltakelse mellom innvandrere og resten av befolkningen er mindre i land som har en mer liberal integreringspolitikk, noe som gir en viss støtte til multikulturalismeteorien (Lutz, 2017, s. 12). Oppsummert fra tabell 3, viser effektene seg å være relativt stabile gjennom alle de fire modellene, policy-variabelen varierer noe i effekt når kontrollene for landnivå inkluderes i modell 3.

ICC var som nevnt 11% i nullmodellen. Etter hvert som flere kontrollvariabler på individ og landnivå inkluderes i modellene synker ICC. I modell 1 forklares 10% av variansen på landnivå, 6% i modell 2, og 2% i modell 3 og 4. Modell 4 viser at etter kontroller for alle disse variablene, så er det kun 2% av variasjonen i politisk deltakelse som skyldes forskjeller på landnivå. I modell 1 er dette 10% som vil si at Mipex, BNP per innbygger og arbeidsledighet forklarer mye av landvariasjonen i politisk deltakelse.

5.3 Tabell 4: Innvandrere byttet ut med minoriteter

	(Poldeltakelse)	(Pol-deltakelse)	(Pol-deltakelse)	(Pol-deltakelse)
	Modell 5	Modell 6	Modell 7	Modell 8
Minoritet	0.002 (0.714)	0.002 (0.705)	0.002 (0.721)	-0.017* (0.045)
Kvinne	-0.002 (0.307)	-0.002 (0.309)	-0.002 (0.314)	-0.002 (0.311)
Alder	0.003*** (0.000)	0.003*** (0.000)	0.003*** (0.000)	0.003*** (0.000)
Alder^2	-0.000*** (0.000)	-0.000*** (0.000)	-0.000*** (0.000)	-0.000*** (0.000)
Subjektiv inntekt	0.008*** (0.000)	0.008*** (0.000)	0.008*** (0.000)	0.008*** (0.000)
Utdanning	0.011*** (0.000)	0.011*** (0.000)	0.011*** (0.000)	0.011*** (0.000)
Betalt arbeid	0.011*** (0.001)	0.011*** (0.000)	0.011*** (0.000)	0.011*** (0.000)
Storby	0.011*** (0.000)	0.011*** (0.000)	0.011*** (0.000)	0.011*** (0.000)
Gift	-0.003 (0.141)	-0.003 (0.141)	-0.003 (0.148)	-0.003 (0.158)
Landnivå				
Mipex score		0.123*** (0.000)	0.087*** (0.000)	0.085*** (0.001)
BNP per innb.			0.064*** (0.000)	0.064*** (0.000)
Arbeidsledighet			-0.002 (0.386)	-0.002 (0.391)
Samspill				
Minoritet*Mipex				0.048** (0.008)
Konstant	-0.065*** (0.000)	-0.114*** (0.000)	-0.755*** (0.000)	-0.754*** (0.000)
<i>N</i>	35117	35117	35117	35117
<i>ICC</i>	0.09	0.06	0.03	0.03

p-verdier i parentes

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

I tabell 4 undersøkes gapet mellom minoriteter og innfødte, som betyr at innvandrervariabelen er byttet ut med en variabel for hvorvidt en tilhører en minoritet eller ikke (1= minoritet, 0= ikke-minoritet). Innvandrerbefolkningen er som nevnt ikke en homogen gruppe, og det vil dermed være interessant å undersøke om det er en forskjell mellom innvandrere og minoriteter, når det kommer til effekten av inkluderende innvandrings-policyer på politisk deltakelse. Analyseverktøyet stata ble benyttet til å ta ut innvandrere som ikke definerer seg som en minoritet. Et viktig funn når man sammenligner tabellene er at samsillet for minoritet og policy er statistisk signifikant i motsetning til samsillet mellom innvandrere og policy i tabell 3. Resultatet viser at i land med Mipex score =0, altså de mest restriktive innvandrings-policyene, så er gapet mellom minoritet og ikke-minoritet på 0.02 i favør ikke-minoriteter. I land med Mipex

score= 1, altså de mest inkluderende innvandrings-policyene, så er gapet mellom minoriteter og ikke-minoriteter på $-0.02 + 0.05 * (1) = 0.03$. Den signifikante interaksjonen sier altså at gapet mellom minoriteter og ikke-minoriteter snur fra negativt til positivt når vi beveger oss fra de mest restriktive til de mest liberale. Interaksjonseffekten er illustrert ved marginsplot (se vedlegg 3), der en kan se at linjen for minoriteter er brattere sammenlignet med ikke-minoriteter. Det illustrerer altså de numeriske funnene i modell 8, og betyr at inkluderende innvandrings-policyer har en større effekt på minoriteter når det gjelder politisk deltakelse kontra ikke-minoriteter.

De fleste kontrollvariablene holder seg relativt stabil slik som i tabell 3. Variabelen for betalt arbeid forblir lik som de andre modellene, men viser en litt sterkere effekt i modell 7. Effekten er med andre ord litt sterkere for minoriteter når kontrollene på landnivå inkluderes, men viser liten forskjell. Variabelen for arbeidsledighet på landnivå har gått fra å være ikke-signifikant i alle de tidligere modellene, til å vise en signifikant effekt i modell 7. Koeffisienten har negativt fortegn med en effekt på 0.002. Ifølge tabell 1 er et standardavvik for arbeidsledighet-variabelen 3.165. Det betyr at et standardavviks forskjell i arbeidsledighet-variabelen reduserer politisk deltakelse med $3.165 * -0.002 = -0.006$. Variabelen for BNP per innbygger har noe redusert effekt i tabell 4.

ICC i tabell 4 viser samme tendens som tabell 3. ICC synker jo mer komplekse modellene blir. Modell 8 er mest relevant for forskningsspørsmålet i denne tabellen og viser at 3% av variansen i politisk deltakelse kan forklares på landnivå. Det har altså økt med 1% sammenlignet med tabell 3 med innvandrere som hoved-uavhengig variabel.

5.4 Tabell 5: Andregenerasjons-innvandrere

	(pol-deltakelse)	(pol-deltakelse)	(Pol-deltakelse)	(Logistisk, Valg)
	Modell 9	Modell 10	Modell 11	Modell 12
Andregenerasjon	0.007 (0.076)	0.007 (0.077)	-0.006 (0.338)	-0.336*** (0.000)
Kvinne	-0.002 (0.332)	-0.002 (0.339)	-0.002 (0.334)	0.030 (0.342)
Alder	0.003*** (0.000)	0.003*** (0.000)	0.003*** (0.000)	0.118*** (0.000)
Alder^2	-0.000*** (0.000)	-0.000*** (0.000)	-0.000*** (0.000)	-0.001*** (0.000)
Subjektiv inntekt	0.004** (0.003)	0.004** (0.004)	0.004** (0.004)	0.230*** (0.000)
Utdanning	0.011*** (0.000)	0.011*** (0.000)	0.011*** (0.000)	0.128*** (0.000)
Betalt arbeid	0.010** (0.003)	0.010** (0.003)	0.010** (0.003)	0.516*** (0.000)
Storby	0.014*** (0.000)	0.014*** (0.000)	0.014*** (0.000)	0.038 (0.292)
Gift	0.003 (0.219)	0.003 (0.207)	0.003 (0.207)	0.491*** (0.000)
Landnivå				
Mipex score		0.083*** (0.001)	0.080** (0.001)	0.994* (0.018)
BNP per innb.		0.071*** (0.000)	0.071*** (0.000)	0.580* (0.014)
Arbeidsledighet		-0.002 (0.457)	-0.002 (0.467)	0.004 (0.927)
Samspill				
Andregen*Mipex			0.036* (0.015)	-0.094 (0.680)
Konstant	-0.054*** (0.001)	-0.817*** (0.000)	-0.817*** (0.000)	-11.677*** (0.000)
<i>N</i>	31642	31642	31642	31714
<i>ICC</i>	0.10	0.3	0.3	0.7

p-verdier i parentes

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

I tabell 5 presenteres analysen for politisk deltakelse blant barn av innvandrere. Det er interessant å undersøke effekten av integreringspolitikk på den politiske deltakelsen blant andregenerasjons-innvandrere fordi barn av innvandrere, i motsetning til sine foreldre, oppfyller en rekke flere faktorer for politisk deltakelse. Det er mer sannsynlig at de snakker språket i det landet de er født i, utvikle sosiale nettverk og samfunnskunnskap (for eksempel gjennom skolegang) på lik linje som andre barn født i landet, samtidig som de kan være forskjellig påvirket av kultur og diskriminering likt som sine foreldre. Barn

av innvandrere vil i hovedsak være statsborgere før de blir 18 år⁴, og det er derfor relevant å undersøke en mer konvensjonell politisk aktivitet som valgdeltakelse. Derfor er en analyse av valgdeltakelse ved hjelp av logistisk flernivåanalyse inkludert i tabell 5 (modell 12). Modell 9, 10 og 11 gjennomgås før den logistiske flernivåanalysen i modell 12.

Når det gjelder modell 9, 10 og 11 forblir kontrollvariablene svært likt sammenlignet med tabell 3 og 4. Kontrollvariablene på individnivå viser ingen betydelig endring i signifikans, men har noe svekket effekt når det gjelder oppfatningen av egen inntekt på politisk deltakelse fra 0.1 til 0.0 effekt på koeffisientene. Variabelen for andregenerasjons-innvandrere i modell 9 og 10 er i motsetning til variabelen for innvandrere i tabell 3 (men i likhet med tabell 4 for minoriteter), ikke signifikant. Når det gjelder variablene på landnivå forblir BNP per innbygger og arbeidsledighet lik som tabell 3 og 4, mens policy-variabelen har noe svekket effekt i tabell 5 (fra 0.12 til 0.8).

I modell 11 er det inkludert et samspillsledd som undersøker om det er en interaksjonseffekt mellom andregenerasjons-innvandrere og policy-variabelen. Samspillet viser en signifikant effekt. Resultatet viser at i land med Mipex score=0, altså landene med mest restriktiv integreringspolitikk, så er gapet mellom andregenerasjons-innvandrere og innfødte 0.01 i favør personer uten innvandringsbakgrunn. I land med Mipex score = 1, i de landene med mest inkluderende integreringspolitikk, så er gapet mellom andregenerasjons-innvandrere og innfødte $-0.01+0.04*(1) = 0.05$. Det vil si en liten økning i politisk deltakelse blant andregenerasjons-innvandrere sammenlignet med innfødte. Den signifikante positive interaksjonen sier med andre ord at det som er et gap til fordel for innfødte i land med restriktiv integreringspolitikk, er ikke bare mindre i land med mer inkluderende integreringspolitikk, men retningen snus. Interaksjonseffekten er nærmest identisk som modell 8 i tabell, samspillet mellom minoriteter og policy-variabelen.

Som nevnt vil det være interessant å ta for seg en mer konvensjonell politisk aktivitet i analyseringen av andregenerasjons-innvandrere, da barn av innvandrere mest sannsynlig er statsborgere i landet foreldrene migrerte til. Derfor er det inkludert en modell for hvorvidt en avga en stemme i det seneste nasjonale valget. Den avhengige variabelen er dermed en dikotom variabel der 1=JA og 0=NEI. I motsetning til de andre modellene, benyttes en logistisk regresjon i modell 12. Det generelle målet til logistiske regresjoner med flere nivå er å estimere sannsynligheten for at en hendelse vil skje ved å samtidig ta i betraktning at dataen er hierarkisk strukturert (Sommet & Morselli, 2017, s. 203). I modell 12 tolker jeg bare retning og signifikans til koeffisientene. En kan se at variabelen for andregenerasjons-innvandrere er statistisk signifikant med negativt fortegn, det indikerer at barn med innvandrere som foreldre har mindre sannsynlighet for å delta i valg relativt til innfødte. Resultatet viser altså samme tendens som i tabell 3 med innvandrere som hoved-uavhengig variabel. Av individkontrollene viser begge aldersvariablene en signifikant effekt som tilsier at sjansen for valgdeltakelsen øker med alder. Variablene for inntekt, betalt arbeid og utdanning er også signifikante i positiv retning. Det indikerer at sjansen for å delta i valg øker hvis du er høyere utdannet, har fast jobb og er fornøyd med inntekten din. Modellen viser også at personer som er gift

⁴ De europeiske landene har forskjellige jus soli rettigheter, de færreste land gir statsborgerskap ved fødsel, men i praksis vil de fleste ha statsborgerskap før fylte 18 år, og dermed stemmerett (Wikipedia, 2021)

har mer sjanse for å delta i valg, noe som skiller seg ut fra de andre modellene i samtlige tabeller, som ikke viste en signifikant effekt på sivilstatus og politisk deltakelse.

For variablene på landnivå i modell 12, viser policy-variabelen og BNP per innbygger en signifikant effekt med positivt fortegn. I og med at modell 12 er en interaksjonsmodell så viser koeffisienten for Mipex at deltakelsen er høyere blant de uten innvandringsbakgrunn, mens den negative interaksjonen viser at policy-variabelen har en litt mindre positiv effekt for de med andregenerasjonsbakgrunn. Samspillet mellom andregenerasjons-innvandrere og policy-variabelen i modell 12 viser derimot ikke en signifikant effekt på valgdeltakelsen.

ICC ser også ut til å synke med andregenerasjons-innvandrere som hoved-uavhengig variabel i modellene 9, 10 og 11. I denne tabellen er modell 11 og 12 mest relevant for oppgaven. Modell 11 har en ICC på 0.03, som vil si at 3% av variansen på politisk deltakelse kan forklares på landnivå. For modell 12, den logistiske modellen med valgdeltakelse som avhengig variabelen viser ICC 0.07, og tolkes som at 7% av variansen på valgdeltakelse kan forklares på landnivå.

5.5 Tabell 6: Tilleggsanalyse for botid

	(Pol-deltakelse)	(Pol-deltakelse)	(Pol-deltakelse)	(Pol-deltakelse)
	Modell 13	Modell 14	Modell 15	Modell 16
Botid	0.032*** (0.000)			
Kvinne	-0.001 (0.905)	-0.001 (0.910)	-0.001 (0.910)	-0.002 (0.334)
Alder	0.001 (0.236)	0.001 (0.291)	0.001 (0.291)	0.003*** (0.000)
Alder^2	-0.000* (0.042)	-0.000 (0.061)	-0.000 (0.061)	-0.000*** (0.000)
Subjektiv inntekt	0.012*** (0.001)	0.013*** (0.001)	0.013*** (0.001)	0.004** (0.004)
Utdanning	0.009*** (0.000)	0.009*** (0.000)	0.009*** (0.000)	0.011*** (0.000)
Betalt arbeid	0.006 (0.490)	0.007 (0.402)	0.007 (0.402)	0.010** (0.003)
Storby	0.016* (0.011)	0.016** (0.010)	0.016** (0.010)	0.014*** (0.000)
Sivilstatus	-0.028*** (0.000)	-0.028*** (0.000)	-0.028*** (0.000)	0.003 (0.226)
Botid 6-11 år		0.020** (0.002)		
Samspill				
Botid (6-11 år) *Mipex		0.025* (0.025)		
Mipex score		0.085** (0.007)	0.136*** (0.000)	0.124*** (0.000)
Botid (mer enn 20 år)			0.020** (0.002)	
Samspill				
Botid (mer enn 20 år) *Mipex			0.025* (0.025)	
Konstant	-0.154*** (0.000)	-0.090** (0.003)	-0.050 (0.117)	-0.102*** (0.000)
<i>N</i>	3642	3642	3642	31642
<i>ICC</i>	0.07	0.04	0.04	0.07

p-verdier i parentes

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

I tabell 6 presenteres resultatene fra analysen for botid og politisk deltakelse. Det er interessant å undersøke om botid har en påvirkning på effekten av integreringspolitikk. Det er nyttig å undersøke da teori og tidligere forskning argumentere for at den politiske deltakelsen øker jo lengre en har oppholdt seg i landet (Aleksynska, 2011, s. 571). I *modell 13* er utvalget begrenset til å ta for seg kun innvandrere, og inneholder kun variabler på individnivå. Variabel for botid er statistisk signifikant og indikerer at jo flere år en har oppholdt seg i landet, jo høyere er den politiske deltakelsen. Et standardavviks forskjell viser en effekt på $1.025 * 0.032 = 0.033$ (3%) på politisk deltakelse. Til forskjell fra tabell 3,4 og 5 har sivilstatus en signifikant effekt i denne modellen, og tilsier at det å være gift reduserer den politiske deltakelsen. Andre signifikante kontrollvariabler er utdanning, subjektiv inntekt, bosted og andregradsleddet til alder, som forblir relativt lik som de andre tabellene.

Modell 14 er også begrenset til kun innvandrere. I denne modellen har jeg sentrert variabelen for botid slik at effekten på politisk deltakelse og samspillet lettere kan tolkes. Variabelen er i første omgang sentrert rundt trinn 3, på variabelen som går fra 1-5. Trinn 3 tilsvarer en botid på 6-11 år. Dette betyr at Mipex score-koeffisienten kan tolkes som betydningen av liberal policy for innvandrere som har bodd i landet i 6-11 år. Vi ser at denne effekten er positiv og signifikant (0.085). Vi ser også at interaksjonen med botid er signifikant, som betyr at effekten av policy er større for de som har bodd lenger i landet. Dette illustreres i modell 15 hvor botid er sentrert rundt «mer enn 20 års botid», noe som da betyr at koeffisienten for Mipex score er effekten av policy for de som har bodd mer enn 20 år i landet. Vi ser i denne modellen at koeffisienten for Mipex score, som ventet, viser enda større effekt enn i modell 14. Analysen indikerer at effekten av inkluderende innvandrings-policyer øker etter hvert som innvandrere har bodd lengre i landet.

Resultatene i modell 14 og 15 er positive i den forstand at det tilsier at inkluderende policy har de effektene på integrering vi ønsker at de skal ha. Det er imidlertid vanskelig å utelukke at vi fanger opp andre forskjeller mellom landene. Én måte å sjekke dette på er å studere korrelasjonen mellom Mipex policy og politisk deltakelse blant innfødte, for denne gruppen skal ikke Mipex-policy ha den samme betydningen på politisk deltakelse dersom modellen vår kontrollerer for de viktigste forskjellene mellom landene. *Modell 16* er begrenset til kun innfødte, og viser at policy-variabelen har en nesten like stor effekt på politisk deltakelse blant de innfødte. Det er et interessant funn som kan tyde på at policy-variabelen fanger opp andre egenskaper ved landet som kan øke den generelle politiske deltakelsen i befolkningen. Dette diskuteres nærmere i påfølgende kapittel.

6.0 Diskusjon

Denne oppgaven tok utgangspunkt i debatten om hvilken integreringspolitikk som vil fungere best i møte med en stadig økende migrasjon. Mer spesifikt baserte oppgaven seg på to ulike tilnærminger til integrering og innvandring, *assimileringsteorien* og *multikulturalismeteorien*. Politisk deltakelse i en befolkning er et nødvendige for å opprettholde demokratiet og demokratisk representativitet, derfor ble problemstillingen avgrenset til å omhandle innvandreres *politiske deltakelse* i destinasjonslandet. Derav forskningsspørsmålet: Vil land med en integreringspolitikk basert på multikulturalisme ha høyere politisk deltakelse blant innvandrere sammenlignet med innfødte? Basert på teori og tidligere forskning tok oppgaven utgangspunkt i følgende hypoteser:

- *H1: Innvandrere har lavere politisk deltakelse sammenlignet med innfødte*
- *H2: Gapet mellom innvandreres og innfødtes politiske deltakelse, er mindre i land som fører en integreringspolitikk basert på multikulturalisme*
- *H3: Effekten av mer multikulturelle innvandrings-policyer på politisk deltakelse er sterkere blant minoriteter*
- *H4: Effekten av mer multikulturelle innvandrings-policyer på politisk deltakelse er svakere hos andregenerasjonsinnvandrere*

Først og fremst indikerer analysene at land med integreringspolitikk basert på multikulturalisme, generelt har høyere politisk deltakelse i befolkningen, men at forskjellen mellom innvandrere og innfødte ikke varierer signifikant med Mipex score. Hypotese 1 (Innvandrere har lavere politisk deltakelse sammenlignet med innfødte) kan beholdes, da samtlige modeller i tabell 3 viser at variabelen for innvandrere har en signifikant effekt på politisk deltakelse i negativ retning. Effekten er relativt stabil når det inkluderes kontrollvariabler på både individnivå og landnivå. Samspillsleddet i modell 4 er ikke statistisk signifikant, men viser en svak økning i effekt på innvandrervariabelen når referansekategori er 0, som vil si de landene med mest restriktiv integreringspolitikk. Det er derimot ikke tilstrekkelig for å beholde hypotese 2 (Gapet mellom innvandreres og innfødtes politiske deltakelse, er mindre i land som fører en integreringspolitikk basert på multikulturalisme).

I tabell 4 ble innvandrervariabelen byttet ut med en variabel for minoritet. Til forskjell fra innvandrere viste det seg at det var en signifikant interaksjonseffekt mellom minoritet og Mipex score. I realiteten betyr det at gapet mellom minoriteters og innfødtes politiske deltakelse er mindre i land som fører en integreringspolitikk basert på multikulturalisme. Dermed kan hypotese 3 (Effekten av mer multikulturelle innvandrings-policyer på politisk deltakelse er sterkere blant minoriteter) beholdes. I tabell 5 der det ble testet for om Mipex har en effekt på den politiske deltakelsen blant barn av innvandrere, viste modell 12 (logistisk modell med valgdeltakelse som avhengig variabel) en signifikant effekt på valgdeltakelse. Koeffisienten kunne tolkes slik at i land med de mest restriktive innvandrings-policyene har barn av innvandrere mindre sannsynlighet for å delta i valg. Forskjellen mellom andregenerasjons-innvandrere og innfødte på politisk deltakelse varierer derimot ikke signifikant med policy-variabelen, og hypotese 4 (Effekten av mer multikulturelle innvandrings-policyer på politisk deltakelse er svakere hos andregenerasjonsinnvandrere) kan dermed ikke beholdes. Det er viktig å understreke at forklaringskraften for politisk deltakelse er lav på landnivå med henholdsvis 2% sammenlignet med individnivå på 98%. ICC viser derimot at variablene som er inkludert

på landnivå forklarer mye av variasjonen mellom land, noe som kan tolkes som at variablene har god forklaringskraft.

Generelt sett i lys av analysene oppgaven har tatt for seg, ser man en klar indikasjon på at integreringspolitikk basert på multikulturalisme hever den politiske deltakelsen i befolkningen, men at effektene varierer på bakgrunn av om du er innvandrere, innfødt, minoritet eller andregenerasjons-innvandrere. Multikulturalisme-teorien ga en forventning om at integreringspolitikk som fokuserer på å legge til rette for ulike kulturer potensielt kan heve den politiske deltakelsen blant innvandrere. Jeg finner imidlertid ingen signifikant interaksjonseffekt av Mipex for innvandrere, noe som ikke støtter multikulturalismeteorien. Dette kan skyldes at innvandrere er en for heterogen gruppe til at policy-variabelen har en sterk nok effekt på den politiske deltakelsen. Denne forklaringen kan ha noe for seg fordi resultatene endret seg til å ha en signifikant positiv interaksjonseffekt med Mipex score når innvandrere-variabelen ble byttet ut med en variabel som skiller ut minoriteter (i hovedsak flyktninger). Interaksjonseffekten indikerer at integreringspolitikk basert på å legge til rette for ulike kulturer bidrar til å jevne ut forskjellene i politisk deltakelse mellom minoriteter og innfødte.

Hva kan være grunnen til at inkluderende innvandrings-policyer har en større effekt hos minoriteter relativt til innvandrere? Som nevnt vil ikke alle innvandrere definere seg selv som en minoritet. Minoriteter kan sees på som en mer sårbar gruppe i samfunnet, som i større grad er utsatt for diskriminering i forbindelse med rasisme, språk og kultur sammenlignet med innvandrere fra land som er relativt like destinasjonslandet. Dermed kan multikulturelle verdier i et land være spesielt viktig for den politiske integreringen blant minoriteter. Resultatene kan tyde på at det å raskere gi ressursene til å delta, i større grad vil fremme politisk deltakelse, i motsetning til å holde tilbake ressurser og heller fokusere på motivasjonen til å skaffe seg de ressursene mer på egen hånd. Å legge til rette for ulike kulturer har i lys av teori og tidligere forskning på feltet skapt en følelse av tilhørighet og inkludering og følgelig politisk tillit.

Det samsvarer delvis med funnene i Wrights & Bloemraad (2012), der inkluderende innvandringspolicyer økte følelsen av tilhørighet og tillit, men hadde ikke statistisk grunnlag til å si noe om politisk deltakelse. Mine resultater kan sies å samsvare til en viss grad med Wrights & Bloemraads konklusjoner siden de finner effekter på relaterte variabler som for eksempel tilhørighet. Til forskjell indikerer mine funn at inkluderende innvandrings-policyer faktisk hever den politiske deltakelsen, men sterkest blant minoriteter. Sett bort ifra en ulik metodisk tilnærming og operasjonalisering, kan en nøkkelfaktor til at min studie finner en statistisk signifikant effekt på politisk deltakelse være at innvandrere-variabelen ble byttet ut med minoriteter. Ved å bare ta for seg minoriteter i analysen er det stor sannsynlighet for at dette innebærer flyktninger, og som nevnt har flyktninger relativt til for eksempel arbeidsinnvandrere svært ulikt utgangspunkt for å delta politisk. Flyktninger vil i mindre grad flytte til et annet land frivillig, sammenlignet med andre innvandrere. Hvis en tar utgangspunkt i at flyktninger kan være mer utsatt for dårlig fysisk og mental helse (WHO, 2022), vil det kunne påvirke den psykologiske faktoren for politisk deltakelse illustrert gjennom Maslow's «behovshierarki», som tilsier at den fysiske sikkerheten og behovene må være oppnådd før en vil engasjere seg politisk (Kosic, 2007, s. 5). På bakgrunn av det vil flyktninger spesielt være avhengig av inkluderende innvandrings-policyer for å legge til rette for politisk deltakelse, da flyktingers helse er sterkt relatert til de sosiale faktorene for helse slik som inntekt, utdanning, betalt arbeid og husly (WHO, 2022). Inkluderende

innvandrings-policyer innebærer som nevnt tidligere, også lettere tilgang til offentlige institusjoner og følgelig sosiale nettverk. Sosial kapital kan være en pådriver for samfunnsdeltakelse ved å se på rekruttering, som er en viktig faktor for deltakelse (Kosic, 2007, s. 4).

En forskjell på innvandrere og flyktninger er at flyktninger ofte ikke har et hjem å komme tilbake til, det kan være av krig og derav ødeleggelser, eller en generell politisk uro i hjemlandet, som gjør at de vil forbli i vertslandet. Innvandrere kan i tillegg være arbeidsinnvandrere eller utdanningsinnvandrere med mer kortsiktige mål, og har mulig dermed ikke interesse av å delta politisk i vertslandet hvis de har planlagt å returnere til hjemlandet etter oppholdet. Når det gjelder analysen blant andregenerasjonsinnvandrere og politisk deltakelse samsvarer *ikke* min studie med Wright og Bloemraad (2012), som finner at andregenerasjonsinnvandrere og majoriteten ofte er statistisk umulig å skille. De måler derimot holdninger som tillit, som blir sett på som en viktig faktor for deltakelse, men ikke politisk deltakelse direkte. Resultatene mine indikerer at Mipex score har en effekt på den politiske deltakelsen blant barn av innvandrere. Effekten er så stor at tallene tilsier at andregenerasjonsinnvandrere har høyere politisk deltakelse relativt de uten innvandringsbakgrunn. En forklaring på det kan være at personer uten innvandringsbakgrunn potensielt kan ta mulighetene deres for gitt, mens barn av innvandrere er mer klar over rettighetene deres på grunn av den bakgrunnen de har. Bakgrunnen deres kan altså påvirke motivasjonsfaktoren for deltakelse, samtidig som at andregenerasjonsinnvandrere ofte har likt utgangspunkt som innfødte når det gjelder ressurs- og rekrutteringsfaktoren. Funnene i analysen indikerer også at barn av innvandrere har lavere *valgdeltakelse* sammenlignet med innfødte i land med restriktiv integreringspolitikk. I og med at modell 12 er en interaksjonsmodell så viser koeffisienten for Mipex at deltakelsen er høyere blant de uten innvandringsbakgrunn, mens den negative interaksjonen viser at policy-variabelen har en litt mindre positiv effekt for de med andregenerasjonsbakgrunn.

Skal en sammenligne med Koopmans (2012) studie, som hadde et større fokus på sosioøkonomiske konsekvenser av ulik integreringspolitikk, er det litt mer ambivalent. Koopmans (2012) finner at integrering basert på multikulturalisme ikke er fordelaktig for innvandreres integrering, da det kan skape en høyere grad av avhengighet til velferdsstaten og dermed marginalisering og bostedssegregering (Koopmans, 2010, s. 2) Min studie motstrider Koopmans funn, men har ikke tatt for seg de sosioøkonomiske konsekvensene. Det kan være at multikulturalisme på den ene siden fører til mer avhengighet til offentlige ordninger og goder, men at multikulturalisme på den andre siden legger til rette for de ressursene en behøver for å delta politisk. Variablene trenger nødvendigvis ikke være avhengig av hverandre, en integreringspolitikk basert på å adoptere den nye kulturen kan altså skape mer selvstendighet på lang sikt, men kan være en integreringspolitikk som er ugunstig for å heve politisk deltakelse. Dette er imidlertid noe som bør undersøkes nærmere i videre studier, der tidsserie data kan være en bedre metodisk tilnærming. Logikken bak ulike metoder for integrering vil med andre ord være avhengig av hvilke policy-utfall myndighetene ønsker å oppnå (som illustrert i figur 2).

Analysen for effekten av botid på politisk deltakelse blant innvandrere viste at den politiske deltakelsen øker jo lengre en oppholder seg i landet. Det er et forventet resultat da mer tid i destinasjonslandet gi mer tid til å lære om mulighetene og måtene en kan delta politisk (Aleksynska, 2011, s. 571). Det gir også mer tid til å skaffe seg et nettverk

og sosial kapital, noe som kan bidra til rekruttering på den politiske arena. Det gir altså mulighetene til å opparbeide seg en høyere sosioøkonomisk status, som er en viktig faktor for politisk deltakelse. Analysen viser også at effekten mer inkluderende innvandrings-policyer har på den politiske deltakelsen blant innvandrere øker samtidig som antall år en har oppholdt seg i landet. Man kunne tenkt seg at effekten av botid på den politiske deltakelsen blant innvandrere ble svakere i land med mer integrerende politikk, men jeg finner tvert imot at policyeffekten ser ut til å øke med botid. Det kan altså se ut til at effekten av liberal policy øker jo lenger man har bodd i landet, altså en kumulativ effekt. Samtidig er effekten av policy-variabelen er nærmest like stor blant innfødte på den politiske deltakelsen (modell 16). Det kan tyde på at policy-variabelen fanger opp egenskaper ved et land som ikke kan tydeliggjøres i denne oppgavens analyser. En kan derimot tenke seg til at land med integreringspolitikk basert på multikulturalisme generelt er bedre å bo i, eller mer spesifikt, har egenskaper som påvirker faktorene for politisk deltakelse i positiv retning (rekruttering, motivasjon og ressurser). Det må også nevnes at land med inkluderende innvandrings-policyer kan ha andre typer innvandrere enn land med restriktive innvandrings-policyer, noe som kan påvirke resultatene. Dette gjelder også omvendt, hvilke typer innvandrere et land mottar kan ha innvirkning på integreringspolitikken myndighetene fører. Hvis et land for eksempel mottar innvandrere som er flyktninger og med minoritetsbakgrunn, kan de ha et dårligere utgangspunkt for politisk deltakelse relativt til andre innvandrere. Dermed kan det ta lengere tid før den inkluderende innvandrings-politikken trer i kraft på den politiske deltakelsen.

6.1 Styrker og svakheter

Noe som kan være en svakhet i besvarelsen er skillet mellom innvandrere og flyktninger. Siden dataene ikke har en egen variabel for hvorvidt en definerer seg som flyktning eller ikke, har oppgaven til en viss grad benyttet minoriteter som en mulig indikator for flyktninger. Det er imidlertid bare en antagelse, og funnene er på sett og vis like interessante ved å se på effekten hos minoriteter alene. Det oppfordres dermed videre til å undersøke forbindelsen og forskjellene blant innvandrere og flyktninger på politisk deltakelse. Som nevnt er seleksjonsbias noe som kan ha en direkte effekt på resultatene i oppgaven (Borjas, 1987), men ved å ha en egen analyse for minoriteter er det likevel oppdaget en variasjon i innvandrerbefolkningen og politisk deltakelse.

Selv om flernivåanalyse som metode egner seg godt til forskningsspørsmålet, ville det vært interessant å benytte tidsseriedata i videre forskning. Særlig for å se på kortsiktige og langsiktige konsekvenser av integreringspolitikk og effekten på politisk deltakelse. Det kan bidra til å nyansere forbindelsene og forskjellene med min studie og Koopmans (2010) studie. Videre vil jeg trekke frem Goodman (2015) og utfordringer med bruk av indekser. For å i større grad kunne gå i dybden på ulike policyarenaer ville det vært interessant å inkludere modeller for policyområdene hver for seg, og undersøke effekten de har på politisk deltakelse. Slik som Goodman (2015) foreslår vil også flere case-studier styrke generaliseringsgrunnlaget for forskningsspørsmålet.

7.0 Konklusjon

I denne oppgaven har jeg undersøkt effekten integreringspolitikk har på innvandreres politiske deltakelse. Motivasjonen for studien bunner fra stadig økende innvandring, noe som kan legge et negativt press på vertslandet når det kommer til å opprettholde et fungerende demokrati. Tidligere forskning og teori har vist at innvandrere opptrer mer passivt politisk relativt til innfødte. Med en stadig økende innvandrerbefolkning vil det dermed være viktig å føre en integreringspolitikk som hever den politiske deltakelsen blant innvandrere. Oppgaven er hovedsakelig basert på to ulike tilnærminger til integreringspolitikk: *Assimilering* og *multikulturalisme*. For å besvare forskningsspørsmålet: «*Har land med mer inkluderende innvandringspolicyer høyere politisk deltakelse blant innvandrere relativt til innfødte?*» ble det benyttet et kvantitativt forskningsdesign med flernivåmodeller. Ved å bruke data fra ESS (runde 9) og policyindikatorerne til Mipex konstruerte jeg et datasett bestående av 22 europeiske og demokratiske OECD land. Politisk deltakelse ble målt i form av en skala bestående av ukonvensjonelle aktiviteter, og variabelen for Mipex ble målt ut ifra gjennomsnittlig skår fra åtte ulike policyarenaer 1) Rettigheter på arbeidsmarkedet, 2) Familiegjenforening, 3) Utdanning, 4) Politisk deltakelse, 5) Oppholdstillatelse, 6) Tilgang til statsborgerskap 7) Anti-diskriminering, og 8) Helse.

Analysene bekrefter forventningene fra teori og tidligere forskning om at innvandrere har lavere politisk deltakelse relativt til innfødte. Det er derimot ikke statistisk grunnlag for å beholde hypotese 2 (*Gapet mellom innvandreres og innfødtes politiske deltakelse, er mindre i land som fører en integreringspolitikk basert på multikulturalisme*), som er den mest sentrale hypotesen når det gjelder oppgavens problemstilling. Modellen viser derimot en liten økning i effekt på innvandreres passivitet, som tilsier at land med restriktiv integreringspolitikk har litt mindre politisk deltakelse blant innvandrere, men effekten er ikke sterk nok til å være signifikant. Et interessant funn i oppgaven er at Mipex score har en sterkere effekt på politisk deltakelse blant minoriteter relativt til innfødte, sterk nok til å være statistisk signifikant. Det er diskutert ulike forklaringer for resultatet, men på bakgrunn av teori kan en tenke seg til at forskjellen mellom innvandrere og flyktninger kan være en av hovedgrunnene, dette kan derimot ikke direkte testes ut ifra datamaterialet. Minoriteter kan i tillegg være mer utsatt for diskriminering i form av rasisme eller på bakgrunn av språk og kultur relativt til den generelle innvandrerbefolkningen som er en svært heterogen gruppe. I lys av analysen for valgdeltakelse blant barn av innvandrere har andregenerasjonsinnvandrere lavere valgdeltakelse sammenlignet med innfødte. Når det gjelder ukonvensjonelle politiske aktiviteter viser analysen derimot at andregenerasjonsinnvandrere deltar mer enn innfødte i land med inkluderende innvandrings-policyer. På bakgrunn av analysene viser ICC at variablene på landnivå forklarer mye av variasjonen mellom land, men at forklaringskraften for politisk deltakelse er betydelig større på individnivå.

Studien motstrider noe med tidligere forskning (Koopmans, 2010; Wright & Bloemraad, 2012). Hvordan jeg har valgt å operasjonalisere studien skiller seg imidlertid ut fra Koopmans og Wright & Bloemraad. Hensikten med denne studien var å gi oppdaterte data på forskningsfeltet, og gi et bidrag til den omdiskuterte debatten om integreringspolitikk. I lys av oppgavens funn oppfordres det til å nyansere forholdet mellom innvandrere og flyktninger på politisk deltakelse. Oppgaven gir delvis støtte til integreringspolitikk basert på multikulturalisme, det vil med andre ord være fordelaktig for myndighetene å føre en inkluderende innvandringspolitikk, som raskere kan gi de

ressursene en trenger for å delta politisk. Å legge til rette for ulike kulturer kan altså bidra til å opprettholde demokratiene vi kjenner til i Europa i dag.

Referanser

- Aleksynska, M. (2011). Civic participation of immigrants in Europe: Assimilation, origin, and destination country effects. *European Journal of Political Economy*, 27(3), 566-585. <https://doi.org/10.1016/j.ejpoleco.2010.12.004>
- Alesina, A. & La Ferrara, E. (2000). Participation in heterogeneous communities. *The quarterly journal of economics*, 115(3), 847-904.
- Baubock, R. (2006). *Migration and citizenship : legal status, rights and political participation*. Amsterdam University Press.
- Borjas, G. J. (1987). Self-Selection and the Earnings of Immigrants. *The American Economic Review*, 77(4), 531-553. <http://www.jstor.org/stable/1814529>
- Brell, C., Dustmann, C. & Preston, I. (2020). The labor market integration of refugee migrants in high-income countries. *Journal of Economic Perspectives*, 34(1), 94-121.
- Carr, J. B. & Tavares, A. (2014). City Size and Political Participation in Local Government. *Urban Affairs Review*, 50(2), 269-302. <https://doi.org/10.1177/1078087413518171>
- d'Haenens, L. & Joris, W. (2019). Images of Immigrants and Refugees in Western Europe Media Representations, Public Opinion, and Refugees' Experiences. I L. d'Haenens, W. Joris & F. Heinderyckx (Red.), *Images of Immigrants and Refugees in Western Europe* (s. 7-18) (Media Representations, Public Opinion and Refugees' Experiences). Leuven University Press. <http://www.jstor.org/stable/j.ctvh1dkhm.3>
- De Rooij, E. A. (2012). Patterns of immigrant political participation: Explaining differences in types of political participation between immigrants and the majority population in Western Europe. *European sociological review*, 28(4), 455-481.
- Eggert, N. & Pilati, K. (2014). Networks and political engagement of migrant organisations in five European cities. *European Journal of Political Research*, 53(4), 858-875. <https://doi.org/10.1111/1475-6765.12057>
- Ekman, J. & Amn, E. (2012). Political participation and civic engagement: Towards a new typology. *Human affairs (Bratislava, Slovakia)*, 22(3), 283-300. <https://doi.org/10.2478/s13374-012-0024-1>
- European Social Survey European Research Infrastructure (ESS ERIC). (2021). ESS9 - integrated file, edition 3.1 [Data set]. Sikt - Norwegian Agency for Shared Services in Education and Research. https://doi.org/10.21338/ESS9E03_1
- European Social Survey European Research Infrastructure (ESS ERIC). (2021). ESS9 Data Documentation. Sikt - Norwegian Agency for Shared Services in Education and Research. <https://doi.org/10.21338/NSD-ESS9-2018>
- ESS. (2018). *ESS Round 9 Source Questionnaire*. ESS ERIC Headquarters c/o City, University of London. https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round9/fieldwork/source/ESS9_source_questionnaires.pdf
- Ferwerda, J., Finseraas, H. & Bergh, J. (2020). Voting rights and immigrant incorporation: Evidence from Norway. *British Journal of Political Science*, 50(2), 713-730.
- FN-sambandet. (2021). *Ungarn*. <https://www.fn.no/Land/ungarn>
- Gill, J. & Womack, A. J. (2013). *The SAGE Handbook of Multilevel Modeling*. I. SAGE Publications Ltd. <https://doi.org/10.4135/9781446247600>

- Goodman, S. W. (2015). Conceptualizing and measuring citizenship and integration policy: Past lessons and new approaches. *Comparative Political Studies*, 48(14), 1905-1941.
- Harder, N., Figueroa, L., Gillum, R. M., Hangartner, D., Laitin, D. D. & Hainmueller, J. (2018). Multidimensional measure of immigrant integration. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 115(45), 11483-11488.
<https://doi.org/doi:10.1073/pnas.1808793115>
- Hunger, S. (2018). No naturalization, no participation? *Zeitschrift für Vergleichende Politikwissenschaft*, 12(1), 279-296.
<https://doi.org/https://doi.org/10.1007/s12286-017-0373-6>
- Investopedia. (2022). Dotdash Meredith. <https://www.investopedia.com/terms/p/per-capita-gdp.asp>
- Koopmans, R. (2010). Trade-offs between equality and difference: Immigrant integration, multiculturalism and the welfare state in cross-national perspective. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 36(1), 1-26.
- Kosic, A. (2007). Motivation for civic participation of immigrants: the role of personal resources, social identities, and personal traits. *Politics: Working paper*, 11.
- Kymlicka, W. (1995). *Multicultural citizenship : a liberal theory of minority rights*. Clarendon Press.
- Lijphart, A. (1997). Unequal Participation: Democracy's Unresolved Dilemma Presidential Address, American Political Science Association, 1996. *Am Polit Sci Rev*, 91(1), 1-14. <https://doi.org/10.2307/2952255>
- Linder, W. & Mueller, S. (2021). *Swiss Democracy*. Springer International Publishing.
<https://doi.org/10.1007/978-3-030-63266-3>
- Lutz, G. & Marsh, M. (2007). Introduction: Consequences of low turnout. *Electoral Studies*, 26(3), 539-547. <https://doi.org/10.1016/j.electstud.2006.10.001>
- Lutz, P. (2017). Two logics of policy intervention in immigrant integration: an institutionalist framework based on capabilities and aspirations. *Comparative migration studies*, 5(1), 1-18.
- Mehmetoglu, M. & Jakobsen, T. G. (2017). *Applied Statistics Using Stata. A Guide for the Social Sciences*. Sage Publications.
- Nancy, B., Kay Lehman, S. & Sidney, V. (2001). *The Private Roots of Public Action : Gender, Equality, and Political Participation* [Book]. Harvard University Press.
<https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=nlebk&AN=281916&site=ehost-live>
- OECD. (2022). *About*. <https://www.oecd.org/about/>
- OECD & Union, E. (2018). *Settling In 2018*. <https://www.oecd-ilibrary.org/content/publication/9789264307216-en>
- Ortensi, L. E. & Riniolo, V. (2020). Do Migrants Get Involved in Politics? Levels, Forms and Drivers of Migrant Political Participation in Italy. *Journal of International Migration and Integration*, 21(1), 133-153.
- Oskooii, K. A. R. (2020). Perceived Discrimination and Political Behavior. *British Journal of Political Science*, 50(3), 867-892.
<https://doi.org/10.1017/s0007123418000133>
- Platt, L., Polavieja, J. & Radl, J. (2021). Which integration policies work? The heterogeneous impact of national institutions on immigrants' labor market attainment in Europe. *International Migration Review*, 01979183211032677.
- Putnam, R. D. (2007). E Pluribus Unum: Diversity and Community in the Twenty-first Century The 2006 Johan Skytte Prize Lecture. *Scandinavian Political Studies*,

- 30(2), 137-174. <https://doi.org/https://doi.org/10.1111/j.1467-9477.2007.00176.x>
- Rodríguez-García, D. (2010). Beyond assimilation and multiculturalism: A critical review of the debate on managing diversity. *Journal of International Migration and Integration/Revue de l'integration et de la migration internationale*, 11(3), 251-271.
- Ruedin, D. (2018). Participation in Local Elections: 'Why Don't Immigrants Vote More?'. *Parliamentary Affairs*, 71(2), 243-262. <https://doi.org/10.1093/pa/gsx024>
- Schiller, M., Martínez-Ariño, J. & Bolívar, M. (2020). A relational approach to local immigrant policy-making: collaboration with immigrant advocacy bodies in French and German cities. *Ethnic and Racial Studies*, 43(11), 2041-2061. <https://doi.org/10.1080/01419870.2020.1738524>
- Solano, G. & Huddleston, T. (2020). *Migrant Policy Index 2020*. B. C. o. I. Affairs. <https://www.migpolgroup.com/wp-content/uploads/2021/02/Solano-Giacomo-Huddleston-Thomas-2020-Migrant-Integration-Policy-Index-2020.pdf>
- Sommet, N. & Morselli, D. (2017). Keep Calm and Learn Multilevel Logistic Modeling: A Simplified Three-Step Procedure Using Stata, R, Mplus, and SPSS. *International Review of Social Psychology*, 30(1), 203-218. <https://doi.org/10.5334/irsp.90>
- Stoker, L. & Jennings, M. K. (1995). Life-Cycle Transitions and Political Participation: The Case of Marriage. *American Political Science Review*, 89(2), 421-433. <https://doi.org/10.2307/2082435>
- Tillie, J. (2004). Social capital of organisations and their members: explaining the political integration of immigrants in Amsterdam. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 30(3), 529-541.
- Tronstad, K. R. & Rogstad, J. (2015). *Stemmer de ikke? Politisk deltakelse blant innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre*. IMDi. Fafo.
- V-Dem. (2022). Electoral Democracy Index (2017). I. https://www.v-dem.net/data_analysis/MapGraph/
- Vernby, K. (2013). Inclusion and Public Policy: Evidence from Sweden's Introduction of Noncitizen Suffrage. *American Journal of Political Science*, 57(1), 15-29. <http://www.jstor.org/stable/23496540>
- Vink, M. P. & Bauböck, R. (2013). Citizenship configurations: Analysing the multiple purposes of citizenship regimes in Europe. *Comparative European Politics*, 11(5), 621-648.
- WHO. (2022). *Refugee and migrant health*. <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/refugee-and-migrant-health>
- Wikipedia-brukere. (2021). Jus Soli. I. Wikipedia. https://no.wikipedia.org/w/index.php?title=Jus_soli&oldid=21633317
- World Migration Report 2022*. (2021). <https://publications.iom.int/books/world-migration-report-2022>
- Wright, M. & Bloemraad, I. (2012). Is there a trade-off between multiculturalism and socio-political integration? Policy regimes and immigrant incorporation in comparative perspective. *Perspectives on Politics*, 10(1), 77-95.
- Ziller, C. & Helbling, M. (2019). Antidiscrimination Laws, Policy Knowledge and Political Support. *British Journal of Political Science*, 49(3), 1027-1044. <https://doi.org/10.1017/s0007123417000163>

Vedlegg

Vedlegg 1: Faktoranalyse

Vedlegg 2: Mipex-score i de utvalgte landene

Vedlegg 3: Marginsplot av Mipex score og minoritet

Vedlegg 1: Faktoranalyse og «scree plot» av avhengig variabel

(N=36,555)

Faktor analyse/korrelasjon

Metode: "principal factors"

Rotasjon: (urotert)

Antall observasjoner = 36,555

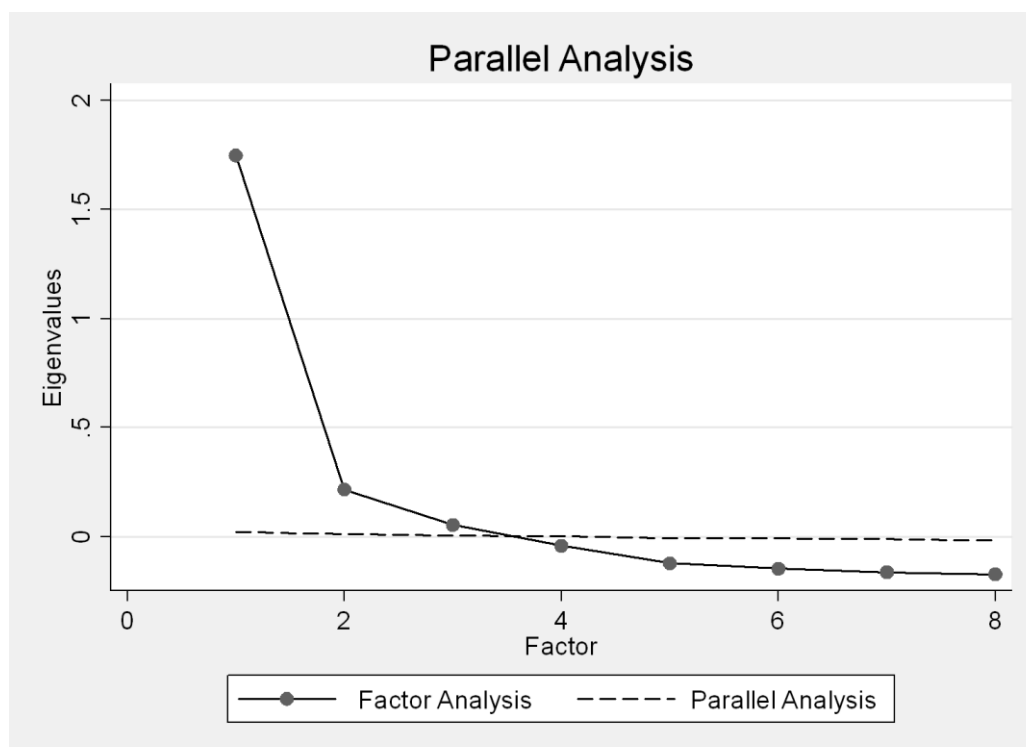
Beholdte faktorer = 3

Parametre = 21

Faktor	"Eigenvalue"	Differanse	Proporsjon	Kumulativ
Faktor 1	1.740	1.524	1.272	1.272
Faktor 2	0.216	0.162	0.158	1.430
Faktor 3	0.054	0.095	0.040	1.469
Faktor 4	-0.041	0.080	-0.030	1.439
Faktor 5	-0.121	0.025	-0.089	1.350
Faktor 6	-0.146	0.014	-0.107	1.243
Faktor 7	-0.161	0.012	-0.117	1.126
Faktor 8	-0.172	.	-0.126	1.000

Faktorladninger og unik varians

Variabel	Faktor 1	Faktor 2	Faktor 3	Unikhet
Kontakte politiker	0.425	0.203	-0.085	0.771
Sosiale media	0.463	-0.127	0.011	0.769
Boikott	0.450	-0.183	-0.089	0.756
Demonstrasjon	0.442	-0.087	0.129	0.780
Underskriftkampanje	0.550	-0.179	-0.053	0.662
Polmerke	0.495	0.030	0.112	0.741
Jobb organisasjon	0.470	0.158	-0.068	0.749
Jobb politisk parti	0.421	0.243	0.047	0.761

Vedlegg 2: Mipex- score i de utvalgte landene

Land	Mipex score
Østerrike	39
Belgia	68
Sveits	45
Tsjekkia	46
Tyskland	58
Danmark	49
Spania	59
Finland	86
Frankrike	58
Hellas	45
Irland	63
Island	57
Italia	58
Litauen	37
Luxembourg	66
Latvia	38
Nederland	55
Norge	66
Polen	44
Portugal	86
Sverige	86
Slovenia	51
Slovakia	42
Storbritannia	56

Vedlegg 3: Marginsplot av Mipex score og minoritet

